

Intrastat-ilmoitusprosessi ja -vuosimuutokset 2021

Case: Yritys X

Tiivistelmä

Tekijä(t) Filppu, Salla	Julkaisun laji Opinnäytetyö, AMK	Valmistumisaika 2021
	Sivumäärä 37 sivua, 1 liite	
Työn nimi Intrastat-ilmoitusprosessi ja -vuosimuutokset 2021 Case: Yritys X		
Tutkinto Tradenomi (AMK)		
Toimeksiantajan nimi, titteli ja organisaatio Yritys X		
<p>Tiivistelmä</p> <p>Opinnäytetyön tavoitteena oli kartoittaa toimeksiantajayrityksen Intrastat-ilmoitusprosessi sekä Intrastat-vuosimuutoksien 2021 mahdolliset vaikutukset toimeksiantajayrityksen toimintaan. Työn toimeksiantajana toimi teknologiateollisuuden yritys Yritys X.</p> <p>Opinnäytetyön teoreettinen osuus käsittelee sisäkauppaa ja sen tilastointia sekä Intrastat-ilmoittamisen käytäntöjä. Lisäksi teoreettinen osuus sisältää vuoden 2021 Intrastat-vuosimuutokset.</p> <p>Tutkimus toteutettiin käyttäen kvalitatiivista tutkimusmenetelmää. Tutkimusaineisto hankittiin hyödyntäen teemahaastatteluja ja haastattelemalla toimeksiantajayrityksen työntekijöitä. Haastatteluaineiston ja haastattelujen perusteella syntyneiden huomioiden pohjalta luotiin toimeksiantajayritykselle kehitysehdotuksia, jotka tukevat Intrastat-ilmoittamista sekä Intrastat-vuosimuutoksia.</p> <p>Intrastat-ilmoitusprosessista tekee haastavaa organisaation epätietoisuus Intrastat-ilmoittamisesta, tilaussyöttövirheet sekä moniosainen prosessi. Nämä aiheuttavat Intrastatin tekijöille ylimääräistä työtä, jotka hidastavat ilmoitusprosessia. Lisäksi kävi ilmi, ettei työvastuu Intrastat-ilmoittamisesta jakaudu logistiikkaosaston varaosapuolella tasaisesti.</p>		
Asiasanat Sisäkauppa, Intrastat, tilastointi		

Abstract

Author(s) Filppu, Salla	Type of Publication Thesis, UAS	Published 2021
	Number of Pages 37 pages, 1 appendix	
Title of Publication Intrastat Declaration Process and Annual Changes 2021 Case: Company X		
Name of Degree Bachelor of Business Administration (UAS)		
Name, title and organization of the client Company X		
<p>Abstract</p> <p>The main purpose of the study was to map the Intrastat declaration process and discover the possible effects of the annual changes of Intrastat in the case company. The case company of the thesis is a technology industry company Company X.</p> <p>The theoretical part of this thesis examines EU trade, its statistics, and regulations of Intrastat declaration. Also, annual changes of Intrastat in 2021 were included in the theoretical framework of the thesis.</p> <p>The study of the thesis was conducted by using a qualitative research method and theme interviews. Based on the conclusions of the interviews development suggestions were provided for the case company. The results of the study can be used to develop the Intrastat declaration in the case company.</p> <p>The Intrastat declaration process of the case company is challenging due to compound process, order entry mistakes, and lack of knowledge of Intrastat in the organization. These challenges cause additional work that leads to a time-consuming process. In addition, based on the study workload that is caused by Intrastat does not divide evenly on the logistic department.</p>		
Keywords Intrastat declaration, intra-EU trade, statistics		

Sisällys

1	Johdanto	1
1.1	Työn tavoite ja rajaus	1
1.2	Tutkimusmenetelmät ja -kysymykset	1
1.3	Opinnäytetyön rakenne	2
2	Teknologiateollisuus	3
3	Sisäkauppa ja tilastointi	5
3.1	Sisäkauppa	5
3.2	Intrastat	7
3.3	Intrastat-ilmoitusvelvollisuus	8
3.4	Intrastat-tilastoinnin ehdot ja periaatteet	9
3.5	Intrastat-ilmoituksen ulkopuolelle jäävät toimitukset.....	10
3.6	Ilmoitustavat	10
3.7	Ilmoituskohtaiset tiedot.....	12
3.8	Tilaston tarkistus ja virheiden ilmoittaminen	16
4	Intrastat-vuosimuutokset 2021	18
4.1	Muutokset	18
4.2	Tullinimikkeistöt.....	18
4.3	VAT-tunnus ja alkuperämaatiieto	20
5	Tutkimusosuus.....	21
5.1	Tutkimuksen toteutus ja analysointi	21
5.2	Intrastat-ilmoitusprosessi toimeksiantajayrityksessä	22
5.3	Ilmoitusprosessin epäkohdat ja ongelmat	25
5.4	Intrastat-vuosimuutokset Yritys X:ssä	26
6	Johtopäätökset ja kehitysehdotukset	28
6.1	Johtopäätökset.....	28
6.2	Tutkimuksen reliabiliteetti ja validiteetti	29
6.3	Kehitysehdotukset.....	30
7	Yhteenveto.....	32
	Lähteet	34

Liitteet

Liite 1. Haastattelukysymykset

Sanasto

Alkuperämaa	Maa, jossa tavara on tuotettu. Vaihtoehtoisesti se maa, jossa viimeisin merkittävä sekä taloudellisesti perusteltava valmistus tai käsittely on tapahtunut.
Brexit	Yhdistyneen kuningaskunnan eroaminen Euroopan unionista
CN-nimike	Kansainvälisessä kaupassa käytettävä tullinimike
EDI	Electronic Data Interchange eli sähköinen tiedonsiirto tietojärjestelmien välillä
EU	Euroopan Unioni
Eurostat	EU:n tilastointitoimisto
Intrastat	Sisäkaupan tilastointijärjestelmä
VAT-tunnus	EU-jäsenmaiden elinkeinoharjoittajien arvonlisäverotunniste, joka osoittaa arvonlisäverovelvollisuuden.

1 Johdanto

1.1 Työn tavoite ja rajaus

Euroopan unionin jäsenmaiden sisäkaupan tilastointi eli Intrastat-ilmoittaminen on kaikille vuosittaiseksi määritellyn kynnyksarvon ylittävälle arvonlisäverovelvollisille yrityksille pakollista (Tulli c). Intrastat-ilmoittamiseen tulee vuosittain joitakin muutoksia, jotka ovat Intrastat-ilmoitusvelvollisille yrityksille pakollisia. Vuoden 2021 Intrastat-vuosimuutoksia ovat ilmoituksella uudet kerättävät tiedot, uudet CN-nimikkeet, Brexit sekä yhden Intrastat-ilmoitustavan käytön päättymisen. (Tulli b.)

Tämän opinnäytetyön tavoitteena on kartoittaa Yritys X:n Intrastat-ilmoitusprosessi sekä siihen liittyvät ongelmat ja epäkohdat sekä niiden syy-seuraussuhteet. Lisäksi selvitetään Intrastat-vuosimuutoksien 2021 mahdolliset vaikutukset toimeksiantajayrityksen toimintaan. Opinnäytetyön tutkimuksen pohjalta tarjotaan toimeksiantajayritykselle Intrastat-ilmoitusprosessia sekä vuosimuutoksia 2021 tukevia kehitysehdotuksia.

Opinnäytetyössä Intrastat-ilmoittamista tarkastellaan viennin näkökulmasta, vaikka Intrastat-ilmoitus tehdään myös tuonnin tavaratoimituksista. Toimeksiantajayrityksen sisällä aihe on rajattu logistiikkaosaston varaosapuoleen. Jotta saadaan Intrastat-ilmoittamisesta toimeksiantajayrityksessä perusteellinen käsitys, sivutaan aihetta kuitenkin myös toimeksiantajayrityksen talousosaston näkökulmasta.

1.2 Tutkimusmenetelmät ja -kysymykset

Opinnäytetyön tutkimusaineiston keräämiseen käytetään kvalitatiivista eli laadullista tutkimusmenetelmää. Kvalitatiivinen tutkimusmenetelmä on niin sanottu ymmärtävä menetelmä ja sen avulla voidaan kerätä tarkkaa tutkimusaineistoa (Tilastokeskus a). Aineiston varsinaisena keruumenetelmänä käytetään teemahaastattelua ja haastatellaan Yritys X:n työntekijöitä, jotka työskentelevät Intrastat-ilmoittamisen parissa. Haastatteluilla saadaan käsitys Intrastat-ilmoitusprosessista kokonaisuudessaan sekä vuosimuutoksien mahdollisista vaikutuksista toimeksiantajayrityksessä. Haastatteluiden avulla saadaan myös eri osastojen näkökulmaa Intrastat-ilmoittamiseen, sillä haastateltavat edustavat eri osastojen työntekijöitä logistiikkaosaston lisäksi.

Opinnäytetyön päätutkimuskysymykset ovat:

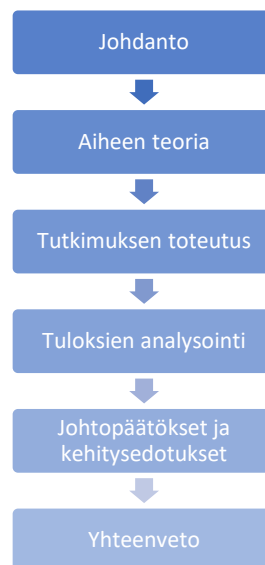
- Millainen Intrastat-ilmoitusprosessi on Yritys X:ssä?
- Miten Intrastatin vuosimuutokset vaikuttavat Yritys X:n toimintaan logistiikkaosastolla?

Lisäksi aiheen tutkimiseen käytetään päätutkimuskysymystä tukevia alatutkimuskysymyksiä, jotka ovat seuraavat:

- Mitä ongelmia ja epäkohtia Intrastat-ilmoitusprosessi sisältää?
- Millä keinoin mahdollisia haasteita voidaan ratkaista?
- Millaisia haasteita Intrastatin vuosimuutokset aiheuttavat Yritys X:n logistiikkaosastolle?

1.3 Opinnäytetyön rakenne

Opinnäytetyö koostuu teoreettisesta viitekehyksestä, jossa käsitellään yleisesti Intrastat-tilastointia, sen taustoja ja siihen kuuluvia ehtoja. Tutkimusosuus toteutettiin haastattelemalla Yritys X:n työntekijöitä, jotka tekevät töitä Intrastat-ilmoittamisen parissa. Tutkimustuloksien pohjalta nousseet johtopäätökset sekä kehitysehdotukset käydään läpi tutkimusosuuden jälkeen. Lisäksi johtopäätösten yhteydessä arvioidaan tutkimuksen luotettavuutta validiteetin ja reliabiliteetin käsitteiden avulla. Opinnäytetyön viimeinen kappale on yhteenveto. Opinnäytetyön rakenne kokonaisuudessaan on esitetty kuviossa 1. (Kuvio 1.)

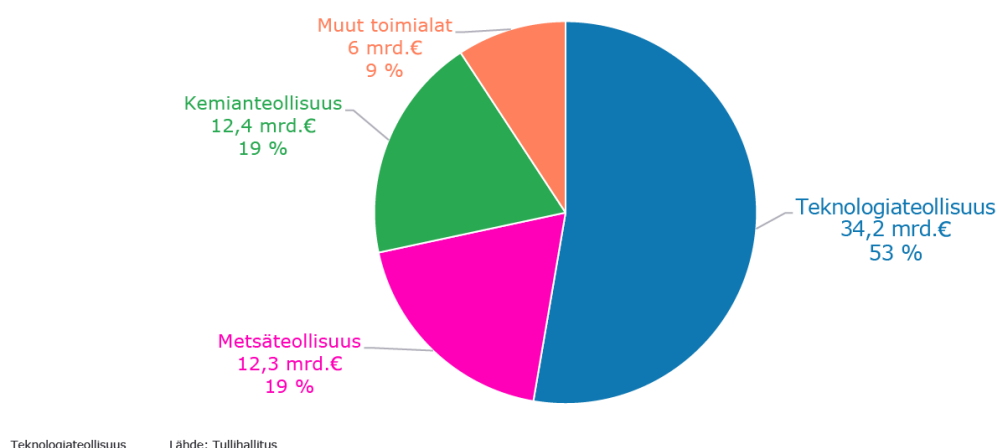
Kuvio 1. Opinnäytetyön rakenne

2 Teknologiateollisuus

Opinnäytetyön toimeksiantajan Yritys X:n toimiala on teknologiateollisuus. Teknologiateollisuus on toimialana Suomen suurin vientiala sekä merkittävin elinkeino. Suomalaiset teknologiateollisuuden yritykset toimivat kansainvälisillä markkinoilla. Nämä teknologiateollisuuden yritykset tuovat Suomeen 18 miljardin verotulot vuosittain. (Teknologiateollisuus 2020a)

Teknologiayritykset kattavat Suomen tavaraja palveluviennistä noin 50 prosenttia. Suomalaiset teknologiateollisuuden yritykset työllistävät noin 313 000 ihmistä. Teknologiateollisuuden alalla työskentelevien ammattinimikkeitä on useita satoja. (Teknologiateollisuus 2020a; Teollisuusliitto.) Suomen tavaraviennin jakautuminen toimialoittain vuonna 2019 on esiteltynä kuviossa 2 (Kuvio 2).

Tavaravienti: miljardia euroa ja osuus Suomen tavaraviennistä 2019

Kuvio 2. Suomen tavaravienti vuonna 2019 toimialoittain (Teknologiateollisuus 2020)

Teknologiateollisuuden yritysten investointien määrä on jopa 70 prosenttia kaikista tutkimus- kehitysinvestoinneista elinkeinoelämässä. Suomalaisien teknologiateollisuuden yritysten investointien rahallinen määrä on vuosittain noin 5 miljardia euroa. (Teknologiateollisuus 2020a.)

Teknologiateollisuuden toiminta koostuu viidestä eri päätoimialasta. Toimialoilla toimii useita eri suomalaisia suuryrityksiä. Päätoimialat ovat

- sähkö- ja elektroniikkateollisuus
- konsultointi ja suunnittelu

- kone- ja metalliteollisuus
- metallien jalostus
- tietotekniikka. (Teknologiateollisuus 2020b)

Näiden kaikkien toimialojen yksittäiset liikevaihdot ovat useita miljardeja euroja. Suurimpana päätoimialana on kone- ja metallituoteteollisuus, jonka liikevaihto oli vuonna 2019 yhteensä 32,7 miljardia euroa. (Teknologiateollisuus 2020b.)

3 Sisäkauppa ja tilastointi

3.1 Sisäkauppa

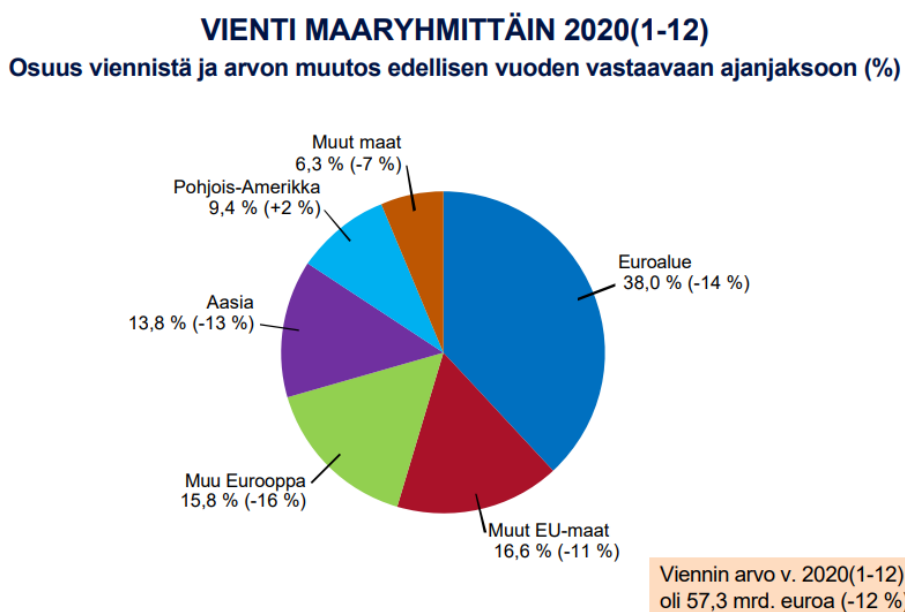
Euroopan unioniin kuuluu 27 jäsenmaata, jotka muodostavat yhden yhtenäisen tullialueen (European Commission a). EU:n tullialueella sijaitsevien toimijoiden välillä voi toteuttaa vapaata sisäkauppaa. Sisäkaupassa ei ole tulli- tai muita viranomaismuodollisuuksia. (Ritva-
nen, Inkiläinen, von Bell & Santala 2011.) Tämä sisäkaupan vapaan liikkuvuuden periaate kattaa kuljetukset, tavarat, pääoman, rahoituspalvelut, informaatio- ja audiovisuaaliset palvelut ja ihmisten liikkumisen (Logistiikan maailma).

Sisämarkkina-alueena Euroopan unioni on maailman suurin, ja siitä hyötyvät yritykset niin EU:n sisä- kuin ulkopuolellakin. Sisäkaupan ansiosta hinnat ovat edullisempia, tuotteille on yli 400 miljoonan asiakkaan markkinat, paljon tavarantoimittajia sekä asiakkaita helposti saatavilla ja kaupalliset mahdollisuudet ovat sisäkaupan ansiosta suuremmat. (Euroopan unioni; European Commission.) Euroopan unionin jäsenmaat kartalla ovat esitetty värjättyinä kuvassa 1 (Kuva 1).

Kuva 1. Euroopan unionin jäsenmaat (European union)

Vuonna 2020 Suomen tavaraviennin yhteisarvo oli 57,3 miljardia euroa. Verrattuna edellisvuoteen viennin yhteisarvo laski 11,9 prosenttia, kun vuoden 2019 viennin yhteisarvo oli 64,9 miljardia. (Tulli 2021c, 30; Elinkeinoelämän keskusliitto 2020.) Vuonna 2020 Suomen viennin osuus sisäkaupassa oli 1,1 prosenttia kaikkien EU-jäsenmaiden yhteenlasketusta viennistä (Eurostat a). Suomen viennin jakautuminen maaryhmittäin vuonna 2020 on esiteltynä kuvassa 2 (Kuva 2).

Kuvio 3. Suomen viennin osuus maaryhmittäin (Tulli 2021c, 30.)

54,6 prosenttia Suomen viennin yhteisarvosta toimitettiin EU-maihin (Tulli 2021c, 30). Edellisvuonna EU-maiden viennin osuus Suomen tavaraviennistä oli 60,6 prosenttia. Tällöin viennin osuuteen laskettiin myös Iso-Britannia mukaan ennen sen eroa EU:sta. (Tulli 2021d, 2.)

Tilastokeskuksen (2021) mukaan vuonna 2020 Suomen merkittävimpiä vientituotteita olivat kemian teollisuuden tuotteet, jotka kattoivat 18,5 prosenttia viennistä kokonaisuudessaan. Toiseksi suurin vientituote oli metsäteollisuuden tuotteet, joiden osuus viennistä oli 17,9 prosenttia.

3.2 Intrastat

Euroopan Unionissa ulkomaankaupan tilastotietoja kerätään eri menetelmin. Ulkokaupan, eli EU:n jäsenmaiden sekä EU:n ulkopuolisten maiden välisestä kaupasta, tilastotiedot kerätään tullausjärjestelmästä. Sisäkaupasta kerätään erillistä ulkomaankauppatilastoa, jota kutsutaan Intrastatiksi. Intrastat-tilasto julkaistaan kuukausittain ja ilmoitusvelvolliset yritykset toimittavat tilastointikuukauden tilastotietonsa Tullille. Kukin jäsenmaa toimittaa sisäkaupan tilastotietonsa vielä Eurostatille, joka on EU:n tilastointitoimisto. Ulkomaankaupan tilastotiedot ovat saatavilla Tullin internetsivuilla (Tulli a; Tulli 2017, 1; Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus N:o 638/2004.)

EU-asetukset säätelevät sisäkaupan tilastointia. Euroopan parlamentti ja neuvosto ovat määritelleet EU: jäsenvaltioiden Intrastat-tilastoinnin ehdot ja säännöt EU-asetuksessa 638/2004. (EUR-Lex.) Nämä EU-asetukset vastaavat kaikissa EU:n jäsenmaissa laintasoisia säännöksiä (Tulli 2017, 1). Intrastat-tilastoinnin tuloksia käytetään ulkomaankauppatilastojen laadintaan. Myös yksityisen ja julkisen sektorin päätöksentekijät, tutkijat sekä suunnittelijat käyttävät tilastotietoja. Tämän lisäksi tilastointia voidaan hyödyntää muun muassa tilastollisiin tutkimuksiin sekä selvityksiin. (Tulli a.)

Intrastat on otettu sisäkaupan tilastointimenetelmänä käyttöön vuonna 1993, kun jäsenmaiden välillä alettiin toteuttaa sisäkauppaa. Tällöin nykyisien jäsenmaiden välisen kaupan tilastotietoja ei saanut enää tullijärjestelmästä, joten ne oli kerättävä muuta kautta. Alettiin siis kerätä tilastotietoja suoraan jäsenmaiden yrityksiltä ja keräämään niitä yhteen tilastotietojärjestelmään, Intrastatiin. (Eurostat b.)

Kussakin jäsenvaltiossa Intrastat-järjestelmää organisoivat eri viranomaistahot, jotka ovat vastuussa Intrastat-tilaston keruusta ja valvomisesta. Suomessa Intrastat-tietojärjestelmää valvoo Suomen Tulli. (Eurostat 2018, 25.)

Suomen tullin on valtiovarainministeriön tulosohtaja virasto. Tullin pääasiallisia tehtäviä on turvata tavarakaupan sujuvuutta, huolehtia kauppaan liittyvistä tavaraverosta, valvoa sekä maahan tulevaa tuontia että maasta lähtevää vientiä, toimia asiakaslähtöisesti ja suojata myös yhteiskuntaa, ympäristöä sekä kansalaisia. Toiminta jakautuu ulkomaankauppa- ja verotusosastoon, valvontaosastoon, hallinto-osastoon sekä seitsemään toimipaikkaosastoon. (Suomi.fi.) Tullin toiminta pohjautuu kansalliseen perustuslainsäädäntöön ja EU-säädöksiin, jotka koskevat tullitoimintaa. Yksi keskeisimmistä tullin toimintaa säätelevistä laeista on Tullilaki 304/2016. (Tulli h.)

3.3 Intrastat-ilmoitusvelvollisuus

Intrastat-tietojen ilmoitusvelvollisia ovat EU:n sisäkauppaa toteuttavat arvonlisäverovelvolliset yritykset, joiden tuonnin tai viennin arvo ylittää asetetut kynnysarvot. Vuoden 2021 yrityskohtaiseksi kynnysarvoksi suomalaisille yrityksille on asetettu tuonnissa sekä viennissä 600 000 euroa. (Tulli c.) Ilmoittamisen kynnysarvon määrä määritellään vuosittain ja vastuu jäsenmaiden kynnysarvojen määrittämisestä on kullakin EU:n jäsenmaalla itsellään. Jäsenmaissa kynnysarvot pyritään määrittelemään kuitenkin niin, että pienimpien tuontia sekä vientiä harjoittavien yritysten ei tarvitse tehdä Intrastat-ilmoitusta. Pienimpien yritysten vapauttaminen Intrastat-ilmoittamisesta on toteutettu kuitenkin niin, ettei tämä vapautus aiheuta suuria eroja tai laadullisia muutoksia tilastotietoihin. Näiden pienien yritysten vienti- sekä tuontitiedot ovat kuitenkin saatavilla ja ne sisällytetään sisäkaupan tilastoihin erittelemättömänä tuontina ja vientinä. (Tulli 2017, 2; Eurostat b.)

Intrastat-tietojen ilmoittamisen ensisijainen vastuu kuuluu sille osapuolelle, joka on tehnyt sopimuksen toimituksen viennistä (Tulli 2017, 3). Kuvassa 2 on esiteltynä niin sanottu normaali kauppa. Tällöin tavaroiden myyjä toimittaa tavarat suoraan tavaroiden ostajalle. Tavaroiden myyjä, joka on kuvassa merkittynä FI, ilmoittaa tavaratoimitukset omassa Intrastat-tilastoilmoituksessaan. (Kuva 2.)

Kuva 2. Intrastat-ilmoittajan vastuun jakautuminen (Tulli c)

Intrastat-ilmoitus on tehtävä jokaisen kuukauden tavaratoimituksista. Ilmoitus toimitetaan Tullille ilmoituskuukauden jälkeisen kuukauden 10. työpäivään mennessä. (Logistiikan maailma b.) Ilmoitusvelvollisilla yrityksillä on mahdollisuus ilmoittaa Intrastat-tiedot Tullille joko kerran kuukaudessa, jolloin ilmoitus kattaa koko kuukauden tavaratoimitukset, tai useana eri ilmoituksena. Ilmoitusvelvollisen yrityksen on jätettävä Intrastat-ilmoitus siinäkin tapauksessa, jos ilmoitettavan kalenterikuukauden ajalta ei ole ollut tuontia tai vientiä lainkaan. Tällaisissa tapauksissa ilmoitusvelvollisen on annettava Tullille nollailmoitus, jolloin Intrastat-ilmoituksessa ei ole poikkeuksellisesti yhtäkään nimikeriviä. (Tulli 2017, 20.)

Intrastat-ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönnistä voidaan ilmoitusvelvolliselle määrätä rangaistus. Jos ilmoitusvelvollinen yritys ei ilmoita Intrastat-tietojaan Tullille määrättyyn ajankohtaan mennessä, voidaan yritykselle määrätä Tullilakiin 304/2016 pohjautuva virhemaksu. Virhemaksu voidaan ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönnin lisäksi määrätä myös tilanteissa, joissa tiedot on ilmoitettu tahallisesti virheellisinä. (Tulli 2017, 20.)

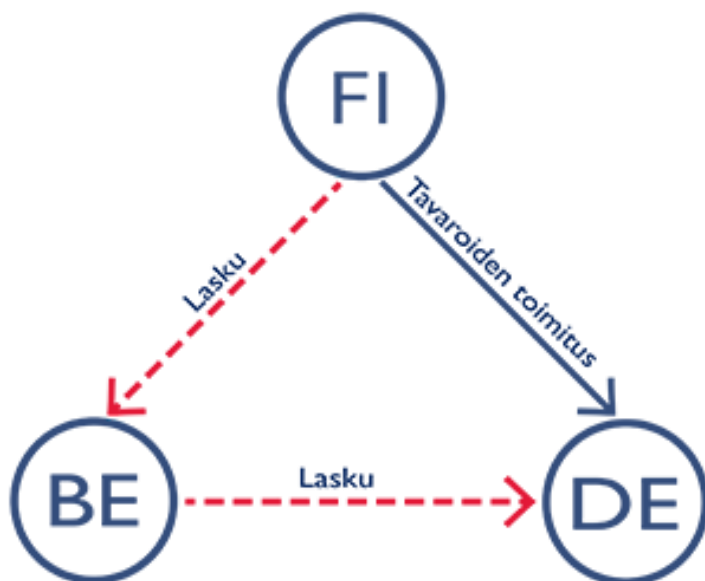
3.4 Intrastat-tilastoinnin ehdot ja periaatteet

Intrastat-ilmoitukseen ilmoitetaan kaikista tavaroista, jotka ovat fyysisesti liikkuneet Suomen rajan yli EU:n jäsenmaihin. Myös tavarat, joiden kohdalla ei ole maksuliikennettä, ovat tilastoitavia, jos ne muutoin täyttävät tilastoinnin ehdot. Tämä ehto sisältää kuitenkin poikkeuksia. Esimerkiksi laivat, lentokoneet, merestä saatavat tuotteet sekä tietyt tavaratoimitukset merellä oleviin laitoksiin tai merellä olevilta laitoksilta eivät kuulu ilmoittamisen piiriin. (Tulli 2017, 4–5.) Intrastat-ilmoitettavia EU-toimituksia ovat

- myydyt sekä ostetut tavarat
- varastosiirot
- epäsuora vienti ja tuonti
- palautus- ja rahoitusleasingtavarat
- vuokrattavat tavarat, kun vuokra-aika ylittää 2 vuotta
- projektiviennin sekä -tuonnin tavaratoimitukset
- ilmaislähetykset
- kolmikantakauppa tapauksessa, jossa tavara liikkuu ilmoittajamaan rajojen yli
- tietyt tavaratoimitukset laivoihin ja lentokoneisiin
- muu kaupallinen tuonti ja vienti. (Tulli 2017, 7.)

Tavaran lähetysvaiheessa käytetyllä ja toimitusehdolla ei ole vaikutusta Intrastat-ilmoitettaviin tavaralähetysiin. Jos tavaraliikenne kattaa muutoin tilastoinnin ehdot, ilmoitetaan se Intrastatissa toimitusehdosta huolimatta. (Tulli 2021b.)

Erikoistapauksena Intrastat-ilmoitettavista tavaroista on kolmikantakauppa. Tällöin tavara myydään kaksi kertaa peräkkäin jäsenmaiden arvonlisäverovelvollisien yritysten välillä. Tavara kuitenkin siirtyy myyvältä jäsenmaasta ostavaan jäsenmaahan. (Tulli f.) Kolmikan-takaupan tavarat on yrityksen ilmoitettava Intrastat-ilmoituksessaan, jos tavara liikkuu fyysisesti ilmoittajamaahan tai sieltä pois. Yrityksen ei tarvitse ilmoittaa kolmikantakaupasta, silloin, jos yrityksen osuus kolmikantakaupasta koskee vain rahaliikennettä, muttei tavaraliikennettä. (Tulli 2017, 10.) Kolmikauppa on esiteltynä kuvassa 3 (Kuva 3).

Kuva 3. Kolmikantakauppa (Tulli f)

3.5 Intrastat-ilmoituksen ulkopuolelle jäävät toimitukset

Tullille ei ilmoiteta Intrastat-ilmoitukseen tavaratoimituksista, joiden määrä- tai lähtömaa on sisäkaupan arvonlisäverojärjestelmän ulkopuolella. Näin ollen kauppa esimerkiksi Ahvenanmaan kanssa jää ilmoittamisen piirin ulkopuolelle. Intrastat-ilmoitusta ei tarvitse tehdä myöskään sisäisen jalostusmenettelyn tavaroista (Tulli 2017, 19). Tämä sisäinen jalostusmenettely tarkoittaa tavaroiden, jotka on toimitettu Euroopan unioniin kolmansista maista, käsittelyä kuten esimerkiksi valmistusta, korjausta, entisöintiä tai kunnostusta. Sisäisen jalostuksen menettelyn tavaroista ei makseta tuontitullia tai maahantuonnin veroja, ellei menettely pääty siten, että tavarat luovutetaan takaisin tavaraliikenteeseen EU:n tullialueella. (Tulli g.)

Koska palvelut eivät täytä Intrastat-tilastoinnin keskeistä ehtoa fyysisestä tavaraliikenteestä EU-jäsenmaiden välillä, ei niistä ilmoiteta Intrastat-ilmoituksessa (Tulli 2017, 10–11). Arvonlisäverolaissa 1501/1993 68 §:ssä tällaisiksi immateriaalipalveluiksi luokitellaan muun muassa mainos- sekä ilmoituspalvelut ja tekijänoikeuden, lisenssin, patentin, tavaramerkin sekä muiden sellaisten oikeuksien luovuttaminen. (Arvonlisäverolaki 1501/1993, 68§.)

3.6 Ilmoitustavat

Intrastat-tiedot voi ilmoittaa Tullille sähköisesti monin eri tavoin. Intrastat-ilmoituksia ei ole kuitenkaan voinut lähettää Tullille paperilomakkeella vuodesta 2017 lähtien. (Tulli 2017, 21–

22.) Sähköisesti tiedot voi ilmoittaa Tullille Intrastat-ilmoituspalvelussa, sanomailmoittamalla tai TYVI-palvelussa (Tulli k).

Sopivin ilmoitustapa tulisi valita yrityskohtaisesti yrityksen tarpeiden mukaan. Valittaessa, mitä ilmoitustapaa yritys haluaa käyttää, kannattaa ottaa huomioon eri tekijöitä. Joistakin ilmoitustavoista syntyy käyttävälle osapuolelle kustannuksia, joten ilmoitustavan kustannus-hyötysuhde tulisi huomioida ilmoitustapaa valitessa. Esimeriksi Tullin ilmoituspalvelu on käyttäjälle maksuton. Myös laskutus- sekä nimikerivien määrä kannattaa huomioida, sillä esimerkiksi TYVI-palvelu sopii ilmoittaville yrityksille, joilla on kuukausi-ilmoituksissa alle 50 nimikeriviä. Jos yrityksessä on käytössä jokin järjestelmä, jossa tilastotiedot ovat valmiiksi saatavilla, kannattaa jo olemassa olevaa järjestelmää hyödyntää. Jotkin sähköisistä ilmoitustavoista tukevat eri järjestelmiä ja tilastotiedot on helppo siirtää yrityksen omista järjestelmistä Tullille eri ilmoitustapoja käyttäen. (Tulli 2021b.)

Intrastat-ilmoituspalvelu

Intrastat-ilmoituspalvelu toimii Tullin internet-sivujen kautta. Ilmoituspalveluun voi tehdä ilmoituksen joko ascii- tai csv-tiedostona. Intrastat-ilmoituksen käyttö on maksutonta. Jotta Intrastat-ilmoituspalvelua voi käyttää, on käyttäjällä oltava Suomi.fi-valtuudet. (Tulli k.)

Ilmoituspalvelussa voi myös korjata tai muuttaa jo aiemmin lähetettyjä ilmoituksia, mitätöidä koko ilmoituksen tai kopioida aikaisemman ilmoituksen pohjan uuteen ilmoitukseen. (Tulli k.) Ilmoituspalvelun kautta Tulli saa ilmoituksen jo samana päivänä viimeistään tunnin kuluessa ilmoituksen lähettämisestä (Tulli 2021b).

Suora sanoma-asiointi

Suora sanoma-asioinnissa Tullille lähetetään Intrastat-ilmoitus suoraan ilmoittajan järjestelmästä Tullin järjestelmään XML-muodossa. Jotta suora sanoma-asioinnin saa käyttöön, on ilmoittajan hakeuduttava suora sanoma-asiakkaaksi ja testattava ilmoittamista Tullin kanssa. Kun testaus on suoritettu hyväksytyksi, saa ilmoittaja antaa Intrastat-ilmoituksensa XML-muodossa suora sanoma-asioinnin kautta. (Tulli k.)

TYVI-palvelu

TYVI-palvelu toimii palvelun omilla internetsivuilla, jonne Intrastat-tietojen ilmoittaja voi tehdä ilmoituksen sähköisellä lomakkeella tai vaihtoehtoisesti tilastoilmoituksen voi lähettää määrämuotoisena tiedostona. TYVI-palvelu sopii käyttäjille, joilla on Intrastat-ilmoituksessaan alle 50 eri nimikettä. Ilmoituspalvelun tavoin myös TYVI-palveluun tarvitaan Suomi.fi-valtuudet. (Tulli k.)

3.7 Ilmoituskohtaiset tiedot

Intrastat-tilastoinnin ehdot täyttäneistä tavaratoimituksista ilmoitetaan Intrastat-ilmoituksessa. Nämä tilastoinnin ehdot ovat määritelty luvussa 3.6. Osa ilmoitettavista tiedoista on pakollisia ja osa vapaaehtoisia.

Intrastat-ilmoitukselle kerättävät tiedot on määritelty Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa 638/2004. Joidenkin ilmoituskohtaisten tietojen kohdalla, tietoja keräävä jäsenmaa saa päättää kerätäänkö niitä tietoja pakollisina vai vapaaehtoisina. Jäsenmaiden kansallisten viranomaisten on kerättävä Intrastat-ilmoituksessa pakollisina tietoina seuraavat

- tiedonantovelvollisen VAT-tunnus
- tavaravirran suunta
- viitejakso
- CN-nimike
- tavaroiden arvo
- tavaroiden määrä
- kauppakumppanina oleva jäsenvaltio
- liiketoimen luonne. (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus N:o 638/2004)

Euroopan parlamentin ja neuvoston määrittelemien pakollisten Intrastat-tietojen lisäksi Suomen tullit kerää ilmoitusvelvollisilta yrityksiltä myös kuljetusmuodon sekä alkuperämaan tiedot. Osa pakolliseksi määritellyistä tiedoista tulevat ilmoituslomakkeelle automaattisesti eikä niitä tarvitse erikseen ilmoittaa. Näitä tietoja ovat tiedonantovelvollisen, eli tiedonantajan nimi sekä alv-tunnus, Intrastat-ilmoituksen ilmoitusnumero sekä mahdollinen asiamiehen nimi sekä alv-tunnus. Lisäksi on ilmoitettava tilastojakso, jolta ilmoitus annetaan. Muita pakollisena Suomessa ilmoitettavia tietoja ovat kohdema, kauppatapahtuma, CN-nimike, nettopaino sekä laskutusarvo. (Tulli j.)

Kauppakumppanina oleva jäsenvaltio eli kohdema

Viennin Intrastat-ilmoituksessa pakollisena annettava tieto on viennin kohdema, jolla tarkoitetaan maata, jonne tavara on lähetetty. Viennin kohdema ilmoitetaan maakoodeja käyttäen. Jos kyseessä on tuonnin Intrastat-ilmoitus, ilmoitetaan ilmoitukselle se maa, josta tavara on alun perin lähetetty määrämaahan. (Tulli 2021a, 4.)

Alkuperämaa

Aikaisemmin tavarankuuperämaa on ollut pakollinen tieto vain tuonnin Intrastatissa. Alkuperämaan ilmoittaminen pakollisena tietona viennin Intrastat-ilmoitukseen tulee osana

vuoden 2021 vuosimuutoksia. (Tulli b.) Alkuperämaalla tarkoitetaan sitä maata, jossa tavara on valmistettu tai tuotettu. Poikkeuksena kuitenkin palautustavara, jolloin ilmoitetaan jäsenmaa, josta tavara on lähetetty. Jos Intrastat-ilmoitettava tavara on valmistettu palkkatyönä tai palautunut korjauksesta, ilmoitetaan jäsenmaa, jossa tavara on korjattu tai valmistettu. (Tulli 2021a, 4.)

Kauppatapahtuman luonne

Ilmoitukselle on lisättävä tavaran kauppatapahtuman luonne koodeja käyttäen. Kauppatapahtuman luonne –koodeja on useita, joista jokainen ilmaisee erityyppisiä tavaran kauppatapahtumia, jotka on Intrastat-ilmoitukselle määriteltävä. Esimerkiksi koodi 11, joka tarkoittaa normaalia myyntiä tai ostoa, jolloin tavaran omistussuhde vaihtuu maksettua korvausta vastaan. (Tulli j.) Kauppatapahtumien eri koodien selitykset ovat esiteltynä taulukossa 1. (Taulukko 1.)

1. Kauppatapahtumat, joihin sisältyy omistusoikeuden tosiasiallinen tai aiottu siirto rahallista tai muuta korvausta vastaan		
11. Sitova osto-/myyntitapahtuma		12. Toimitus katsottavaksi tai kokeiltavaksi, konsignaatiomyyntiin tai komissionäärin välityksellä myytäväksi
13. Vaihtokauppa	14. Rahoitusleasing	19. Muut
2. Tavaroiden palauttaminen ja korvaaminen veloituksetta, kun alkuperäinen kauppatapahtuma on kirjattu		
21. Tavaroiden palauttaminen		22. Palautettujen tavaroiden korvaaminen toisilla tavaroilla
23. Palauttamattomien tavaroiden korvaaminen toisilla tavaroilla		29. Muut
30. Kauppatapahtumat, joihin sisältyy omistusoikeuden siirto ilman rahallista vastiketta		
5. Jalostusta seuraavat toimet ilman omistusoikeuden siirtoa jalostajalle		
51. Tavarat, jotka palautetaan lähtöjäsenvaltioon		52. Tavarat, jotka eivät palaa lähtöjäsenvaltioon
60. Tavaroiden toimitus korjattavaksi ja palautus korjauksen jälkeen		
70. Toimet, jotka liittyvät yhteiseen puolustusohjelmaan tai muihin valtioiden välisiin yhteensovitettuihin valmistusohjelmiin		

80. Tarvikkeiden ja laitteiden toimittaminen rakentamista tai maa- ja vesirakentamista koskevan yleisen sopimuksen mukaisesti	
90. Kauppatapahtumat, joita ei voi luokitella muina koodeina	
91. Vuokraus, lainaus tai käyttöleasing, joka kestää yli 24 kuukautta	99. Muut

Taulukko 1. Kauppatapahtuman luonne -koodisto (mukailtu Tulli I)

Kuljetusmuoto

Ilmoitukselle lisättävällä kuljetusmuodolla tarkoitetaan sitä kuljetusmuotoa, jolla aktiivisella kulkuneuvolla tavara viedään vientimaan rajan yli. Kuljetusmuoto osoitetaan yksinumeroisella koodilla, esimerkiksi koodi 4 tarkoittaa Intrastat-ilmoituksella lentokuljetusta. (Tulli j.) Ilmoitettavat kuljetusmuodot sekä niiden koodisto on esiteltynä taulukossa 2. (Taulukko 2.)

1	Merikuljetus (ml. auto- ja junalauttakuljetus)
2	Rautatiekuljetus
3	Maantiekuljetus (mahdollinen vain maarajalla)
4	Lentokuljetus
5	Postilähettykset
7	Kiinteät kuljetuslaitteet (putki, kaapeli, sähköjohto)
8	Sisävesikuljetus (Saimaan kanava)
9	Itsenäisesti liikkuva (esim. vesi- ja ilma-alukset)

Taulukko 2. Kuljetusmuodot koodeittain (mukailtu Tulli j)

Tavara- eli CN-nimike

CN-nimike kirjataan Intrastat-ilmoitukselle kahdeksannumeroisena koodina CN-nimikkeistön mukaisesti. Virheellisten nimikkeiden ilmoittaminen ei onnistu, sillä Tullin sovellus tarkistaa nimikkeiden voimassaolon ja niiden oikeellisuuden. (Tulli j.)

Tavaran määrä

Ilmoituksessa pakollisena ilmoitettavana tietona on tavaran määrä. Tavaran määrä voidaan ilmaista joko nettopainona tai lisäpaljousyksiköillä. (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus N:o 638/2004.) Nettopainolla tarkoitetaan tavaran painoa ilman, että siihen sisältyy pakkauksen paino (Tukes, 2017). Nettopaino on ilmoitettava ilmoituksella kokonaislukuna ja pääsääntöisesti kaikkiin nimikkeisiin. Joidenkin CN-nimikkeiden kohdalla nettopainon ilmoittaminen on vapaaehtoista, mutta silloin CN-nimikkeen määrä on ilmoitettava lisäpaljousyksikössä. Esimerkiksi ilmoitettaessa tilastotiedot Intrastat-ilmoituspalvelussa, ilmoituspalvelu vaatii CN-nimikkeen osoittamaa lisäpaljousyksikköä automaattisesti. Lisäpaljousyksiköllä tarkoitetaan esimerkiksi kappaleita tai litroja. Lisäpaljousyksikön on kuitenkin oltava CN-nimikkeen vaatima eikä sitä voi itse määritellä. Esimerkiksi kenkien nimikkeen vaatima lisäpaljousyksikkö on pari. Jos nimike ei vaadi lisäpaljousyksikköä, jätetään se täyttämättä. (Tulli 2021a, 4; Tulli j.)

Laskutuservo

Intrastat-ilmoitukselle on ilmoitettava laskutuservoksi tavaran veroton myyntihinta kokonaislukuna. Ilmoituksella laskutuservo ei missään tilanteissa voi olla nolla vaan sen on aina oltava enemmän. Intrastat-ilmoituspalveluun voi laskutuservon valuutaksi valita eurojen lisäksi myös jonkin muun valuutan, jonka sovellus muuttaa lopulta euroiksi. Myös vastikkeetomista lähetyksistä on ilmoitettava tavaran laskutuservo. Tällöin ilmoituksella käytetään sitä arvoa, joka tavarasta olisi laskutettu normaalin ostotapahtuman yhteydessä. (Tulli 2021a, 4.) Jos kuljetuskustannukset ovat laskulla, pitäisi myös niiden sisältyä tavaran laskutuservoon. Jos kuljetus- tai huolintaliike lähettää laskun rahtikustannuksista erikseen, ei rahtikustannuksia tällöin tilastoida. (Tulli 2021b.)

Palkkatyövalmistuksen tai korjauksen jälkeen palautuvan tavaran tilastoitavan arvon on sisällettävä tavaran arvo sekä kauppalaskun mukaiset lisäkustannukset. Lisäkustannuksia ovat muun muassa työstä aiheutuneet kustannukset sekä palkkatyövalmistukseen tai korjaamiseen käytettyjen materiaalien arvo. Palkkatyövalmistuksen tai korjauksen kohteena olleen tavaran CN-nimike ei kuitenkaan muutu, vaikka siihen olisi lisätty yksittäisiä uusia osia, joilla on eri CN-nimike. Tällöin Intrastat-ilmoituksessa käytetään tavaran alkuperäistä CN-nimikettä. (Tulli 2021b.)

Jos tavara on lähetetty vuokrattavaksi, Intrastat-ilmoitukselle ei ilmoiteta vuokran hintaa. Tavaran arvoksi määritellään se, mikä sen arvo olisi ollut ja mikä summa siitä olisi laskutettu normaalisti myytäessä tai vaihtoehtoisesti ostettaessa. Tähän arvoon ei saa lisätä vuokran hintaa vaan ilmoitettava arvo on vaan tavaran arvo ilman lisäkuluja. (Tulli 2021b.)

Tapauksissa, joissa tavara lähetetään vastaanottajalle ilmaiseksi, ilmoitetaan Intrastat-ilmoitukselle tavarasta se arvo, joka siitä olisi laskutettu normaalisti myynti- tai ostotapahtuman yhteydessä. Jos ilmoitettava tavara lähetetään takuukorjauksena, ilmoitetaan Intrastat-ilmoitukselle takuukorjatun tavaran arvo eikä siihen lisätä takuukorjauksen työstä aiheutuneita kuluja. (Tulli 2021b.)

Tilastoarvo

Tilastoarvo on vapaaehtoisesti Intrastat-ilmoitukselle lisättävä tieto. Ilmoitettaessa tilastoarvo on arvon kuitenkin oltava oikein määritelty eikä tilastoarvoksi voi ilmoittaa nollaa. Näin ollen tilastoarvon ilmoittamiselle on omia erikoishuomioita, jotka on otettava huomioon, jos tilastoarvo ilmoitetaan Intrastat-ilmoituksessa. Tilastoarvo määritellään niin, että, jos kyseessä on viennin tilastoarvo, ilmoitetaan tavaran veroton myyntihinta, johon sisältyy tavaran toimituksen kustannukset, eli rahti ja vakuutuskustannukset aina viejämään rajalla olevaan vientipaikkaan asti. Tilastoarvoa käytetään esimerkiksi Tullin tekemään selvitykseen rahti- ja vakuutuskustannuksista. (Tulli j.)

3.8 Tilaston tarkistus ja virheiden ilmoittaminen

Tulli tarkastaa Intrastatin tilastotietoja erilaisien testien avulla. Intrastat-tilastoissa mahdollisia virheitä aiheuttavia tekijöitä ovat muun muassa poikkeavat hinnat sekä paljoussuhteet ja harvinaiset nimikkeet sekä maat. Jos ilmoitusvelvollisen yrityksen Intrastat-ilmoituksessa on virheellisiä tai tarkistettavia tietoja, lähettää Tulli yritykselle tilastokyselyn. Tilastokysely on palautettava Tullille kommentoituna, vaikka tiedot olisivat oikein. Jos tiedoissa on korjattavaa, on kysely palautettava korjattuna. Korjaukset on tehtävä muun muassa tapauksissa, jolloin on ilmoitettu virheellinen alv-tunnus tai tuonti ilmoitettu vientinä tai vienti tuontina. (Tulli 2021b.)

Tilastotietoihin voi kuitenkin joissakin tapauksissa tulla selkeitä poikkeamia. Poikkeamia tilastotietoihin tulee esimerkiksi Intrastat-ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönnistä, sillä jotkut ilmoitusvelvolliset yritykset jättävät Intrastat-tilastotiedot tahallisesti ilmoittamatta. Tämä ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönti aiheuttaa sisäkaupan tilastoihin puutteita. Lisäksi tilastotietoihin voi syntyä todellisia arvovirheitä, jotka myös aiheuttavat Intrastat-tilastotietoihin poikkeamia. (Tulli 2021b.)

Intrastat-ilmoituksessa ilmoitettu virheellinen tieto on ilmoitusvastuussa olleen osapuolen korjattava. Intrastat-tietoihin voi tehdä tilastokorjauksia tai -lisäyksiä, ilmoitettavasta jaksosta riippumatta, seuraavan vuoden elokuun 14. päivään mennessä. Intrastat-tietojen korjaamistapa riippuu siitä, mitä ilmoitustapaa yritys käyttää. Jos ilmoitusvelvollinen yritys käyttää ilmoitusmuotona TYVI-palvelua, voi korjaukseen käyttää erillistä korjaustoimintoa.

Intrastat-ilmoituspalvelussa toimitetut Intrastat-ilmoitukset voi korjata suoraan ilmoituspalvelun kautta. Jos ilmoitusmuotona yritys on käyttänyt suoraa sanomaa, korjauksen tekoon hyödynnetään Tullin internet-sivuilta löytyvää korjauslomaketta. (Tulli i.)

Huomiona Intrastat-tietojen korjaukseen on alle 2 000 euron tavaraerät, joita ei tarvitse korjata, ellei kyseessä ole huomattava paljousvirhe. Paljousvirheen katsotaan olevan kyseessä, jos tavarán arvon tai paljouden muutos on vähintään 10 prosenttia. Jos ilmoitusvelvollisen yrityksen on lisättävä tietoja jo aikaisemmin ilmoitettuihin Intrastat-tietoihin, ilmoitetaan ne normaalisti tuonnin tai viennin Intrastat-ilmoituksena. Tällaisessa tapauksessa ei siis käytetä erillisiä virheilmoituksia kuten korjauslomakkeita. (Tulli i.)

4 Intrastat-vuosimuutokset 2021

4.1 Muutokset

Vuonna 2021 Intrastat-ilmoittamiseen tulee useita uusia vuosimuutoksia. Yksi merkittävä Intrastat-ilmoittamisen muutos on Yhdistyneen kuningaskunnan eroaminen Euroopan Unionista. Yhdistyneeseen kuningaskuntaan kuuluu Iso-Britannia sekä Pohjois-Irlanti. Yhdistyneen kuningaskunnan erotessa Eurooppaan Unionista Yhdistyneen kuningaskunnan sekä Suomen välinen tavaraliikenne on tulliselvitettävää vuoden 2021 tammikuusta alkaen. (Tulli b.) Alkuvuodesta 2021 alkaen tilastotiedot Iso-Britannian kaupasta saadaan tullausilmoituksista. Yhdistyneen kuningaskunnan erossa EU:sta poikkeuksena on se, että Pohjois-Irlannin sisäkauppa ilmoitetaan Intrastatiin tammikuusta 2021 alkaen Brexitistä huolimatta. (Tulli m.)

Intrastat-ilmoituksessa kerättävien tietojen määrän kasvaminen on yksi syksyllä 2021 voimaan tulevista Intrastat-ilmoittamisen muutoksista. Ilmoituksessa uusina pakollisina tietoina on ilmoitettava kauppakumppanin VAT-tunnus sekä alkuperämaa. Vuonna 2021 VAT-tunnuksen ilmoittaminen on vielä vapaaehtoista, mutta vuonna 2022 se muuttuu ilmoitusvelvollisille yrityksille pakolliseksi. (Tulli b.)

Lisäksi ilmoitustapana käytetty EDI-ilmoittaminen päättyy syksyllä 2021 (Tulli b). EDI-ilmoittamisella tarkoitetaan tiedon siirtämistä yhdestä tietojärjestelmästä toiseen (OWS Finland 2015). EDIFACT-tilastosanoman käyttäjien suositellaan siirtyvän hyvissä ajoin suoraan sanoma-asointiin. Tällöin ilmoittaja lähettää Tullille internetin kautta sanomia XML-muodossa. (Tulli 2017, 22–23.)

Tulli julkaisee vuosittain CN-nimikkeiden muutoksia tai kokonaan uusia nimikkeitä. Intrastat-ilmoitukselle kerättäviin CN-nimikkeisiin tulee muutoksia myös vuonna 2021 ja 18 uutta CN-nimikettä tulee käyttöön. (Tulli b.) CN-nimikkeiden muutokset löytyvät Tullin ylläpitämästä muunnosavaimesta. Muunnosavaimessa on ilmoitettu vanha CN-nimike sekä uuden CN-nimikkeen muoto. (Tulli 2021b.)

4.2 Tullinimikkeistöt

Tullinimike on joko kuuden, kahdeksan tai kymmenen numeron numerosarja, joka määrittelee esimerkiksi sen, mikä on tavaran tullin määrä, tavaraan liittyvät rajoitukset sekä tuontikiellot. Tullinimikkeet voidaan jakaa nimikkeen numeroiden lukumäärän perusteella HS-, CN- sekä Taric-nimikkeiksi. (Tulli e.)

Harmonisoitu järjestelmä on kansainvälinen tavaroiden nimikkeistö, jota ylläpitää WCO eli World Customs Organization. Järjestelmä on käytössä yli 200 maassa ja yli 98 prosenttia kansainvälisen kaupan tuotteista luokitellaan järjestelmän mukaan. (World Customs Organization.) Harmonisoidun järjestelmän HS-nimikkeet toimivat CN- sekä Taric-nimikkeistön pohjana (Tulli e).

Intrastat-ilmoittamisessa käytettävät nimikkeet ovat kahdeksannumeroisia CN-nimikkeitä. CN-nimikkeitä on kansainvälisessä kaupassa käytössä noin 9 700 kappaletta. (Tulli e.) CN-nimikkeitä käytetään sisäkaupan tilastoilmoituksien lisäksi myös vienti-ilmoituksissa (Tulli b). Nimikkeistö sisältää tavaroiden kuvaukset, CN-nimikkeistön alajaottelua koskevat lisähuomautukset ja alaviitteet, alustavat määräykset kuten luokittelua koskevat yleiset säännöt ja tehtäviin tai nimikkeistöihin liittyvät säännöt, paljousyksiköt sekä sopimustullit. (European Commission b.)

HS- ja CN-nimikkeistön lisäksi kansainvälisessä kaupassa käytettävä Taric-nimikkeistö ei ole EU:n sisäkaupassa ollenkaan käytössä, vaan sitä käytetään ulkokaupan tuonnissa tavaroiden yksilöimiseen. Taric-nimikkeitä on käytössä noin 18 000 eli nimikkeitä on enemmän kuin HS- ja CN-nimikkeistöissä. (Tulli n.) Tullinimikkeistöjen rakenne sekä nimikkeistökohtainen käyttö on esiteltynä taulukossa 3. (Taulukko 3)

Nimikkeistö	Rakenne	Käyttö
HS-nimikkeistö	1234 56	Maailmanlaajuinen, ei käytetä tulliselvityksessä
CN-nimikkeistö	1234 56 78	EU-jäsenmaat: vienti ja sisäkaupan tilastointi Intrastat
Taric-nimikkeistö	1234 56 78 90	EU-jäsenmaat: tuonti, kansallisten käyttötariffien pohja

Taulukko 3. Tullinimikkeistö (mukailtu Tulli n)

Nimikkeistöä käyttäviä toimijoita ovat esimerkiksi hallitukset, kansainväliset järjestöt sekä yksityisen sektorin toimijat. Nimikkeistöä käytetään muun muassa verojen määrittämiseen, valvottavaksi määriteltujen tavaroiden valvontaan sekä alkuperämaasääntöihin. (World Customs Organization.)

4.3 VAT-tunnus ja alkuperämaatieto

Intrastat-ilmoittamisen vuosimuutoksena Intrastat-ilmoitukselle on jatkossa ilmoitettava kauppakumppanin VAT-tunnus sekä tavarankäytön alkuperämaatieto (Tulli b). VAT-tunnus eli arvonlisäverotunnus tarvitaan, kun EU-jäsenmaiden elinkeinoharjoittajat käyvät kauppaa keskenään. VAT-tunnus osoittaa yrityksen arvonlisäverovelvollisuuden. (Visma.) VAT-tunnuksen on oltava näkyvissä laskulla tai muuhun liiketoimintaan liittyvällä asiakirjalla silloin, kun verovelvolliset yritykset käyvät EU:n sisäkauppaa keskenään. Esimerkkitilanteita sisäkaupasta ovat EU-tavaramyynti, EU-tavaraosto, EU-palvelumyynti sekä palvelun osto, johon liittyy käännetty verovelvollisuus. (Verohallinto.)

VAT-tunnusteen muoto vaihtelee eri EU-maiden välillä, mutta se koostuu aina maan maakoodista sekä 5–12 merkistä. Esimerkiksi Suomalaisien yritysten VAT-tunnus muodostuu maakoodista FI ja yrityksen Y-tunnuksesta ilman välimerkkejä. (Verohallinto.)

Alkuperämaatiedolla tarkoitetaan sitä maata, jossa tavara on tuotettu. Tapauksessa, jossa tavaraa on valmistettu useammassa kuin yhdessä maassa, määritellään alkuperämaa eri tavoin. Tällöin alkuperämaa on se maa, jossa viimeisin merkittävä sekä taloudellisesti perusteltava valmistus tai käsittely on tapahtunut. (Tilastokeskus c.) EU:n alkuperämaasäännöt voivat poiketa muiden maiden alkuperämaasäännöistä. Tämän vuoksi eri maan alkuperämaasääntöjä sovellettaessa voi tavarankäytön alkuperäksi määräytyä eri kuin EU:n alkuperämaasääntöjen mukaan. (Tulli o.)

5 Tutkimusosuus

5.1 Tutkimuksen toteutus ja analysointi

Tämän opinnäytetyön tutkimuksen tavoitteena on kartoittaa Yritys X:n Intrastat-ilmoitusprosessi ja siihen liittyvät epäkohdat ja ongelmat sekä selvittää, millaisia mahdollisia haasteita vuoden 2021 Intrastat-vuosimuutoksista yritykselle voi aiheutua. Tutkimustuloksien pohjalta toimeksiantajayritykselle tarjotaan kehitysehdotuksia toimintansa parantamiseksi.

Tutkimus toteutettiin laadullisena eli kvalitatiivisena tutkimuksena. Aineisto kerättiin hyödynnäen teemahaastatteluita. Haastateltavien nimiä ei julkaista tässä opinnäytetyössä ja haastateltaviin viitataan lähdevitteissä numeroin. Haastatteluilla pyrittiin selvittämään logistiikkaosaston lisäksi myös talousosaston näkökulmaa Intrastat-ilmoittamiseen ja haastatteluihin osallistui kolme logistiikkaosaston työntekijää sekä yksi talousosaston työntekijä. Haastattelukysymykset toimivat haastattelun runkona. Kysymysten muoto ja kysymykset tarkentuivat hieman haastateltavasta ja hänen työtehtävästään riippuen. Haastattelut nauhoitettiin ja vastaukset litteroitiin. Teemahaastattelusta saadun aineiston tukena tutkimuksen aineiston keruuseen hyödynnettiin myös osallistuvaa havainnointia.

Haastattelu on yleisin kvalitatiivisen tutkimusaineiston keruumenetelmä. Haastattelutyyppejä on useita erilaisia. Erilaisia kvalitatiivisen tutkimuksen haastattelutyyppejä ovat

- strukturoitu haastattelu
- puolistrukturoitu haastattelu
- teemahaastattelu
- avoin haastattelu. (Eskola & Suoranta 1998, 63–64.)

Nämä haastattelutyyppit erottavat toisistaan muun muassa haastattelukysymyksien muotoilu sekä niiden merkitys. Esimerkiksi teemahaastattelussa ei ole strukturoidulle haastattelulle ominaista tarkkaa kysymystenasettelua ja niiden muotoa sekä järjestystä. (Eskola & Suoranta 1998, 63–64.)

Kvalitatiivisen haastattelututkimuksen analyysimenetelmänä voidaan käyttää teemoittelua. Tällöin kerätystä tutkimusaineistosta kerätään tutkimusongelman kannalta yhdistäviä piirteitä sekä asiakokonaisuuksia eli teemoja. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006a). Tämän opinnäytetyön tutkimusaineiston pohjalta nousseet teemat ovat:

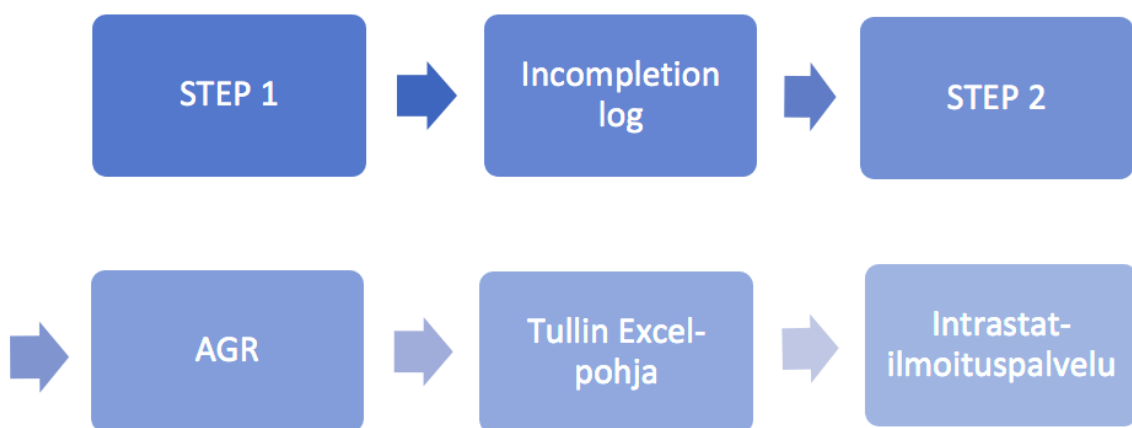
- organisaation toimintatavat
- Intrastat-ilmoittamisen haasteet
- vastuun epätasainen jakautuminen.

5.2 Intrastat-ilmoitusprosessi toimeksiantajayrityksessä

Yritys X:ssä viennin osalta Intrastat-ilmoittaminen jakautuu kahteen, varaosapuoleen ja uuslaitepuoleen (Haastattelu 1). Tämä opinnäytetyö on rajattu tutkimaan näistä varaosapuolen Intrastat-ilmoitusprosessia.

Intrastat-ilmoitukselle kerättävät tiedot saadaan SAP-toiminnanohjausjärjestelmästä (Haastattelu 1). SAP on saksalainen globaalisti toimiva toiminnanohjausjärjestelmän tarjoaja. Yli 230 miljoonalla käyttäjällä on käytössään SAP yrityksen eri toimitusketjun vaiheissa. SAP-toiminnanohjausjärjestelmää voi käyttää monissa yrityksen eri ydintoiminnoissa kuten hankinnassa, tuotannossa, materiaalinohjauksessa, myynnissä, markkinoinnissa, taloudessa sekä henkilöstöhallinnossa. SAP:n perusajatuksena on helpottaa yrityksen toimintaa, kun eri toimintojen data on saatavilla samassa järjestelmässä, ja näin tehostaa eri toimintoja ja niiden sujuvuutta. (SAP.)

Intrastat-ilmoitusprosessi aloitetaan jokaisen kuun alussa, sillä silloin edellisen kuukauden tavaratoimituksien vientitiedot ovat saatavilla SAP-toiminnanohjausjärjestelmästä. Yritys X:n Intrastat-ilmoitusprosessi koostuu kokonaisuudessaan karkeasti jaoteltuna Step 1:stä, Step 2:sta, AGR-datan luomisesta sekä ilmoituspohjan lähettämisestä Tullin Intrastat-ilmoituspalveluun. (Haastattelu 1; Haastattelu 2.) Kuviossa 4 on esiteltynä Yritys X:n Intrastat-ilmoitusprosessin vaiheet. (Kuvio 4.)

Kuvio 4. Intrastat ilmoitusprosessi Yritys X:ssä

Step 1

SAP:ssa Intrastat-ilmoittaminen aloitetaan ENGR-transaktiosta. Transaktiossa valitaan Intrastat-ilmoittamisen suunta eli onko kyseessä tuonnin vai viennin ilmoitus. Ilmoittaminen tehdään laskujen ja niiden sisältävien tietojen perusteella, joten transaktiossa valitaan ne laskut, joiden perusteella tavarat ovat liikkuneet Suomen rajan yli EU:hun. Tämän jälkeen laskuista ja niiden tiedoista saadaan tiedosto, joka ajetaan Excel-pohjalle. (Haastattelu 1; Haastattelu 2.)

Tähän Excel-tiedostoon koostuu edellisen kuukauden EU-tavaratoimituksista tehtyjen laskujen tiedot. EU-tavaratoimitukset määräytyvät sen mukaan, mikä on ollut varaosapuolen tavaratoimituksien tilauksien viennin kohdemaana. Step 1:n Excel-tiedostossa voi olla huomattava määrä rivejä, sillä varaosatoimituksien laskuja on paljon ja kaikki laskut listautuvat tiedostoon rivitasolla. Tämä tekee Step 1:n datasta vaikeasti käsiteltävää ja luettavaa. (Haastattelu 1; Haastattelu 2.)

SAP ajaa näille ENGR-transaktiosta saataville Excel-tiedostoille kuun tavaratoimituksista automaattisesti Intrastat-ilmoitukselle tällä hetkellä vaadittavat tiedot. Näitä ovat

- viennin kohdema
- kauppatahtumakoodi
- kuljetusmuoto koodeittain
- CN-nimike
- laskutusarvo
- nettopaino
- mahdollinen CN-nimikkeen vaatima lisäpaljousyksikkö. (Haastattelu 1; Haastattelu 2.)

Incompletion log

Step 1:n yhteydessä tarkistetaan Incompletion log. Incompletion logiin listautuu riveittäin ne laskut, joissa on joitakin epäkohtia tai puutteita. EU-laskujen tiedot kulkeutuvat ilmoitusvaiheeseen sellaisena, miten ne ovat laskun tekovaiheessa luotu. Tällöin myös laskujen puutteet kantautuvat ilmoitusvaiheeseen. Epäkohtia, joiden perusteella lasku listautuu Incompletion logiin, ovat muun muassa lähetetyn toimituksen arvon puuttuminen, virheelliset verokoodit tai tavarain painon puuttuminen. Epäkohdat tai puutteet on korjattava jokaiselle laskun riville manuaalisesti, jolloin laskut saadaan pois Incompletion logista. Laskujen rivi-kohtaisien virheiden korjaaminen sekä selvittäminen on työlästä ja vie ilmoitusprosessissa paljon aikaa. (Haastattelu 1; Haastattelu 2.)

Step 2

Step 2 -vaiheessa ajetaan tavaratoimituksista samanlainen Excel-tiedosto kuin ensimmäisessäkin vaiheessa. Tähän tiedostoon tehdään tarpeen mukaan muokkauksia tai korjauksia. Tässä Excel-tiedostossa kauppatahtumakoodi 11 eli sitova osto- tai myyntitapahtuma eritellään muista koodeista. Muita kauppatahtumakoodeja, joita Intrastat-ilmoittamisessa toimeksiantajayrityksessä pääasiallisesti käytetään, ovat huolletuille laitteille käytettävä kauppatahtumakoodi 60 sekä reklamaatioiden kauppatahtumakoodi 23. Jos havaitaan virheellisiä kauppatahtumakoodeja, korjataan ne tiedostoon. (Haastattelu 1; Haastattelu 2.)

Tämä Step 2:sta koostettu aineisto lähetetään talousosastolle arvioitavaksi. Talousosastolla aineistoa ja myyntikoodin 11 arvoa verrataan talouden omaan raporttiin, jolloin aineistosta löydetään mahdollisia epäkohtia tai poikkeuksia. Vertailemalla aineistosta voidaan löytää virheitä, joita ovat esimerkiksi sellaisien maiden tavaratoimitukset, jotka eivät kuulu Intrastat-ilmoitukseen. (Haastattelu 1; Haastattelu 4.)

AGR

Huoltokeskuksen kuukausittaisia tavaratoimituksia on paljon, jonka takia myös Step 2:n Excel-tiedosto on suuri ja vaikealukuinen. Tämän takia Step 2:n data muutetaan helppolukuisempaan muotoon AGR-dataksi, joka sisältää kaiken saman tiedon eri muodossa. Näin tiedostoon saadaan huomattavasti pienempi määrä rivejä. AGR-raportti jaottelee Step 2:n aineiston datan CN-nimikkeen, kuljetusmuodon, kohdemaan sekä kauppatahtumakoodin mukaan. (Haastattelu 1; Haastattelu 2.)

Kun talousosasto on tarkistanut ja vertaillut Step 2:n tilastotiedot, ilmoitetaan aineiston mahdolliset epäkohdat sekä korjaustarpeet logistiikkaosastolle. Verrattujen aineistojen eroavaisuuksien syyt selvitetään logistiikkaosastolla. Näiden syiden perusteella logistiikkaosasto tekee tarvittavat korjaukset Step 2:sta muodostettuun AGR-dataan. Korjaukset voivat olla muun muassa lisäyksiä tai poistoja rivikohtaisesti tietyille laskulle. Myös tässä vaiheessa aineistosta voidaan löytää lisää virheitä kuten vääriä verokodeja, jotka on korjattava aineistoon. Kun AGR-dataan on tehty tarpeelliset korjaukset aineiston täsmäyttämiseksi, voidaan Intrastat-aineisto toimittaa Tullille. (Haastattelu 1; Haastattelu 2; Haastattelu 4.)

Aineiston toimittaminen Tullille

Toimeksiantajayrityksen käytössä oleva ilmoitustapa on Tullin ilmoituspalvelu. Ilmoituspalvelua varten Tullilla on oma Excel-pohja, jonne siirretään Intrastatiin ilmoitettavat tiedot AGR-aineistosta. Tämä Tullin Excel-pohja ladataan suoraan Intrastat-ilmoituspalveluun 10. työpäivään mennessä ja siitä muodostuu lopullinen Intrastat-ilmoitus ilmoitettavan

kuukauden tavaratoimituksista. Lopuksi Yritys X:n varaosapuolen jokaisen ilmoituskuukauden Intrastat-ilmoitus sekä sen eri vaiheiden aineistot arkistoidaan. (Haastattelu 1; Haastattelu 2.)

5.3 Ilmoitusprosessin epäkohdat ja ongelmat

Tutkimusaineiston pohjalta toimeksiantajayrityksen Intrastat-ilmoitusprosessissa havaittiin ongelmia ja epäkohtia. Nämä epäkohdat vaikeuttavat ja hidastavat ilmoitusprosessia sekä lisäävät ilmoitusprosessin työn määrää.

Vastuun jakautuminen

Toimeksiantajayrityksen Intrastat-ilmoittamisen vastuu jakautuu kahteen, vientiin sekä tuontiin. Viennin osalta Intrastat-ilmoitus tehdään kahdessa eri osassa, uuslaitetoimituksista sekä varaosatoimituksista. Varaosatoimituksien ilmoituksen yhteydessä tehdään Intrastat-ilmoitus myös Yritys X:n muiden toimipisteiden tavaratoimituksista. Intrastat-ilmoittamisen vastuu varaosapuolella painottuu vain kahdelle vakituiselle työntekijälle, joka aiheuttaa näille työntekijöille muuta osastoa enemmän työtä Intrastat-ilmoittamisen aikaan. (Haastattelu 1; Haastattelu 2.)

Tilauussyöttövirheet

Yhtenä merkittävä Intrastat-ilmoittamisen ongelmana on tilauussyöttövirheet. Yritys X:n koko tilaus-toimitusketjun työvaiheet jakautuvat usealle eri henkilölle eri osastoilta. Yritys X:n työntekijöiden lisäksi myös muiden Yritys X:n tytäryhtiöiden työntekijöillä on osittain pääsy samaan toiminnanohjausjärjestelmään. Esimerkiksi tilauussyöttöjen tekeminen Suomen tehtaalta lähteville toimituksille on mahdollista myös muiden maiden tytäryhtiöistä. Tilauussyöttövaiheessa tilaukselle lisätyt tiedot kantautuvat koko toimitusketjun läpi laskulle ja aina Intrastat-ilmoittamiseen asti. Näin myös tilauussyöttövaiheessa tehdyt virheet tai puutteelliset tiedot voivat päätyä Intrastat-ilmoittamisen vaiheeseen. Näin ollen Intrastat-aineiston muodostumisen vastuu on organisaatiossa usealla henkilöllä. (Haastattelu 1; Haastattelu 2.; Haastattelu 3.)

Esimerkkitapauksena tilauussyöttövirheestä on tilauussyöttövaiheessa syötetty virheellinen tavaratoimituksen kohdema. Tällöin kyseisen tilauksen tavaratoimituksesta tehty voi virheellisesti ilmaantua Intrastat-aineistoon tai jäädä aineiston ulkopuolelle. (Haastattelu 1; Haastattelu 2.)

Tilauussyöttövirheet ovat osaltaan syynä virheellisten laskujen listautumiseen Incompletion logiin. Näiden virheellisten laskujen selvittäminen ja korjaaminen vie Intrastatin tekijöiltä

paljon aikaa. Laskujen virheiden syiden selvittäminen voi olla paikoin myös hyvin haasteellista. (Haastattelu 1; Haastattelu 2.)

Epätietoisuus organisaatiossa

Myös yleinen informaation puute Intrastat-ilmoittamisesta sekä työtavoista organisaatiossa aiheuttaa haasteita ilmoitusprosessiin ja sen sujuvuuteen. Epätietoisuuden yhtenä tekijänä on perehdytyksen puutteellisuus eivätkä kaikki Intrastatin tekijät eivät ole saaneet riittävää perehdytystä ilmoittamisesta ja ilmoitusprosessin työtavoista. Tämä näkyy tiedottomuutena Intrastat-ilmoitusprosessin työtavoista. Organisaation henkilöstön yleinen epätietoisuus Intrastat-ilmoittamisesta on myös yksi merkittävä tekijä tilausyötyvirheiden taustalla. (Haastattelu 1; Haastattelu 2; Haastattelu 4.)

Organisaatiossa on epätietoisuutta siitä, miten joidenkin kauppatahtumakoodien tavara-liikenteen kohdalla tulisi toimia Intrastat-ilmoitusvaiheessa. Esimerkiksi Intrastatiin ilmoitettavan arvon määrittäminen on joidenkin kauppatahtumakoodien kohdalla haasteellista. Tästä arvon määrittämisen haasteellisuudesta esimerkkinä ovat korjatut laitteet, joiden arvoon on lisättävä laitteen todellisen arvon lisäksi myös työn arvo sekä kuljetuskustannukset. (Haastattelu 1; Haastattelu 2; Haastattelu 3.)

5.4 Intrastat-vuosimuutokset Yritys X:ssä

CN-nimikkeet

CN-nimikkeisiin tulee usein muutoksia, jotka ovat koskeneet esimerkiksi nimikkeiden loppuosan tarkennusta. Nämä CN-nimikkeitä koskevat muutokset ovat olleet muutoksia, jotka ovat vaikuttaneet myös aikaisemmin toimeksiantajayrityksessä. Intrastat-ilmoitukselle tulevat CN-nimikkeet tulevat suoraan SAP:n tietokannasta. Päivitetyt CN-nimikkeet on lisättävä SAP-toiminnanohjausjärjestelmään manuaalisesti. CN-nimikkeiden päivittämiseen ei ole nimetty tiettyä vastuuhenkilöä, joka hankaloittaa uusien nimikkeiden lisäämistä sekä päivittämistä. Tämän takia joissakin tapauksissa vanhat nimikkeet ovat olleet edelleen käytössä päivitettyjen sijaan. (Haastattelu 3.)

CN-nimikkeiden päivittämättä jättäminen on vaikuttanut myös Intrastat-ilmoittamiseen. Tullin Intrastat-ilmoituspalvelu tarkistaa nimikkeiden oikeellisuuden eikä hyväksy virheellisiä tai epätäydellisiä nimikkeitä. Toimeksiantajayrityksessä on ollut tapauksia, jolloin Tulli on vaatinut tarkennuksia ilmoitettujen CN-nimikkeiden muotoon käytettäessä vanhoja tai epätarkkoja nimikkeitä. (Haastattelu 1; Haastattelu 3.)

VAT-tunnus ja alkuperämaa

Vuoden 2021 Intrastat-vuosimuutoksina Intrastat-ilmoitukselle tulee kerättäväksi kaksi uutta tietoa, jotka ovat vastaanottajan VAT-tunnus sekä alkuperämaa. Muutokset astuvat pakollisena voimaan vuoden 2022 alussa, mutta ilmoitusvelvolliset sisäkauppaa harjoittavat yritykset voivat halutessaan lisätä ne Intrastat-ilmoituksiinsa jo vuoden 2021 syksyllä. (Tulli b.)

Nämä tiedot löytyvät jo valmiiksi SAP-toiminnanohjausjärjestelmästä, sillä VAT-tunnus tarvitaan EU-toimituksien laskulle. Myös tavarankuuperämaa on tieto, joka on SAP-toiminnanohjausjärjestelmässä pakollinen laskuja edeltävissä työvaiheissa. Näin ollen nämä vuosimuutokset saadaan osaksi Intrastat-ilmoitusprosessia lisäämällä VAT-tunnuksen sekä tavarankuuperämaan SAP:sta ladattavalle Excel-tiedostolle. Näin ne voidaan siirtää myös suoraan Tullin ilmoituspalveluun. (Haastattelu 1; Haastattelu 2.)

Brexit

Yhdistyneen kuningaskunnan eroaminen Euroopan unionista muutosvaiheen jälkeen on aiheuttanut toimeksiantajayrityksen Intrastat-ilmoittamiseen muutoksia vuoden 2021 vaihteessa. Vielä vuoden 2021 alussa myös Yhdistyneen kuningaskunnan tavaratoimituksien laskut listautuivat virheellisesti Incompletion logiin, vaikka ne eivät olleet enää EU-tavaratoimituksia, jotka Intrastatiin ilmoitetaan. Ongelma saatiin korjattua sisäisesti ja ongelman syy oli toiminnanohjausjärjestelmässä. (Haastattelu 1; Haastattelu 2.)

6 Johtopäätökset ja kehitysehdotukset

6.1 Johtopäätökset

Opinnäytetyön tutkimusosuus tutkii Yritys X:n Intrastat-ilmoitusprosessia ja siihen liittyviä ongelma- ja epäkohtia. Lisäksi työssä selvitettiin vuoden 2021 Intrastat-vuosimuutoksia ja niiden vaikutusta toimeksiantajayritykseen. Tutkimusongelmia tutkittiin haastattelemalla toimeksiantajayrityksen työntekijöitä ja käyttäen teemahaastatteluja

Yritys X:n logistiikkaosaston Intrastat-ilmoitusprosessi koostuu useasta eri vaiheesta ja yhteistyöstä organisaation taloushallinnon kanssa. Opinnäytetyön tutkimusaineiston pohjalta nousi esiin ilmoitusprosessiin ja sen työvaiheisiin liittyviä ongelmia ja epäkohtia. Nämä ongelmat ja epäkohdat vaikeuttavat Intrastat-ilmoitusprosessia.

Incompletion log -vaiheen teko vie logistiikkaosaston työntekijöiltä paljon aikaa johtuen Intrastat-ilmoittamista edeltävien työvaiheiden virheistä. Incompletion logiin käytetyn ajan määrää voitaisiin vähentää kiinnittämällä huomiota aikaisemmin yrityksen tilaus-toimitusketjussa tapahtuviin virheisiin ja epäkohtiin.

Tilauussyöttövirheet ovat yksi merkittävimmistä Yritys X:n Intrastat-ilmoitusprosessin ongelmista. Tilauussyöttövirheet kantautuvat koko tilaus-toimitusketjun läpi aina Intrastat-ilmoittamiseen ja aiheuttavat ilmoituksen tekijöille lisätyötä. Näiden virheiden keskeinen tekijä on se, ettei tilauksia tekevillä henkilöllä ole tarvittavaa osaamista tilausten oikeellisuudesta Intrastat-ilmoituksen kannalta. Lisäksi yleinen epätietoisuus Intrastat-ilmoittamisesta ja sen taustoista organisaatiossa vaikeuttaa ilmoitusprosessia ja sen sujuvuutta. Tähän on syynä muun muassa Intrastat-ilmoitusprosessin organisaation sisäisiin työtapoihin perehdytyksen rikkonaisuus.

Intrastat-ilmoitusprosessiin kuuluvan työn vastuu on jakautunut epätasaisesti logistiikkaosaston työntekijöiden kesken. Vastuu Intrastatista painottuu vain kahdelle, vaikka varaosapuolen logistiikkaosaston yhteenlaskettu työntekijämäärä on viisi vakituista työntekijää. Näin ollen kahden logistiikkaosaston työntekijän työmäärä on kuun vaihteessa ja sen jälkeen suurempi kuin muiden osaston työntekijöiden.

Huoltolaitteiden Intrastatiin ilmoitettavan arvon osalta ei ole selkeää työohjetta. Tämä aiheuttaa Intrastat-ilmoittamiseen huoltolaitteiden osalta epäkohtia ja vaikeuttaa myös ilmoittamista edeltäviä työvaiheita kuten laskun tekoa.

Tutkimusaineiston perusteella vuoden 2021 Intrastat-vuosimuutokset eivät aiheuta Yritys X:lle merkittäviä muutoksia Intrastat-ilmoittamiseen. Vuosimuutoksia varten Intrastat-ilmoitusprosessiin tehtävät muutokset ovat lähinnä järjestelmällisiä. Järjestelmään tehtävillä

muutoksilla uudet tarvittavat vuosimuutoksien mukana tulevat tiedot saadaan automaattisesti lisättyä SAP:sta saataville Intrastat-raportteihin.

EU-toimituksien kauppakumppanin VAT-tunnus sekä alkuperämaatiieto ovat jo valmiiksi saatavilla SAP-toiminnanohjausjärjestelmästä, jolloin sisäisillä järjestelmän muutoksilla tiedot saadaan koostettua myös Intrastat-raportille. Samoin uudet CN-nimikkeet vaativat myös osaltaan järjestelmällisiä muutoksia. Toimeksiantajayritystä koskevat CN-nimikkeet on päivitettävä SAP-toiminnanohjausjärjestelmään, jotta ne saadaan osaksi Yritys X:n prosesseja. Lisäksi EDI-ilmoittamisen päättyminen Intrastat-ilmoitustapana vuonna 2021 ei tule koskemaan toimeksiantajayritystä, sillä yrityksessä on käytössä toinen ilmoitustapa, Intrastat-ilmoituspalvelu.

6.2 Tutkimuksen reliabiliteetti ja validiteetti

Tutkimuksen luotettavuutta voidaan arvioida esimerkiksi käsitteiden validiteetti sekä reliabiliteetti avulla (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006b). Tutkimuksen validiteettia tarkastellessa, pohditaan sitä, miten hyvin tutkimuksessa käytetty tutkimusmenetelmä mittaa juuri sitä, mitä tutkimuksessa on tarkoitus tutkia (Tilastokeskus b). Tällöin muun muassa tutkimuksesta tehtyjen tulkintojen, johtopäätösten sekä aineiston välisen suhteen on oltava pätevä (Eskola & Suonranta 1998, 154).

Menetelmänä käytetty teemahaastattelu soveltui hyvin tutkimaan työn tutkimuskysymyksiä. Tutkimuksen tuloksien perusteella tehdyt johtopäätökset eivät olleet ristiriidassa tutkimusaineistoon ja haastateltujen haastatteluaineistoista nousi esiin samat huomiot. Myös haastateltavien valinta tuki tutkimuksen johdonmukaisuutta. Näin ollen tutkimuksen tulkintojen, johtopäätösten sekä tutkimusaineiston välinen suhde on pätevä.

Eskolan ja Suonrannan (1998, 154) mukaan tutkimustuloksien voidaan sanoa olevan luotettavia ja toistettavia eli reliabeleja silloin, kun tulokset eivät sisällä ristiriitaisuuksia ja ovat johdonmukaisia. Reliabiliteetin arvioimiseksi on esitetty käytettävän kolmen eri tekijän arviointia. Näitä tekijöitä ovat indikaattorien vaihto, useampi havainnointikerta sekä useamman havainnoitsijan käyttö. Näiden tekijöiden avulla voidaan selvittää tutkittavan ilmiön yhdenmukaisuuden osoittamista eri tavoin, aineistonkeruumenetelmän tarkkuutta sekä tutkimuksen objektiivisuutta.

Opinnäytetyön tutkimusta ei voi toistaa aivan samoilla tiedoilla, sillä haastattelujen henkilöllisyys tai tarkka työtehtävä ei käy opinnäytetyöstä ilmi. Kuitenkin käyttämällä samoja haastattelukysymyksiä tutkimus voidaan toistaa ja saada samanlaisia tuloksia esimerkiksi toimeksiantajayrityksen sisällä. Tutkimusotanta sisälsi usean henkilön näkökulman samaan aiheeseen ja samoihin kysymyksiin, joten tutkimuksessa on hyödynnetty useaa

havainnoitsijaa sekä havainnointikertaa. Opinnäytetyötä verratessa validiteetin sekä reliabiliteetin käsitteisiin, voidaan todeta työn olevan luotettava.

6.3 Kehitysehdotukset

Työmäärän jakautumiseksi tasaisesti työntekijöiden kesken, tulisi Intrastat-ilmoitusprosessista tulla logistiikkaosastolla kiertävä käytäntö. Tällöin Intrastat-ilmoittamisesta aiheutuva työmäärä ei olisi joka ilmoituskuukausi yhden tai kahden työntekijän vastuulla vaan jokainen logistiikkaosaston työntekijä olisi vuorollaan Intrastat-tietojen ilmoittaja. Tämä tasapainoitasi Intrastatista aiheutuvan työmäärän jakautumista logistiikkaosastolla.

Vaihtoehtoisesti Yritys X voisi kehittää toimintaansa niin, että jokainen EU-laskuja tekevä työntekijä olisi vastuussa ilmoituskuukausien ilmoittamisesta omien toimituksiensa osalta. Tällöin muiden työntekijöiden virheet eivät työllistäisi ilmoituksen tekijää. Näin ollen jokainen olisi vastuussa muun muassa omien EU-laskujen oikeellisuudesta ja niiden mahdollisista virheistä, jotka on selvitettävä Intrastat-ilmoitusprosessin Step 1:n Incompletion logista. Näiden useiden työntekijöiden muodostamien Intrastat-tietojen perusteella voitaisiin koostaa yksi koottu aineisto kaikista ilmoituskuukauden EU-tavaratoimituksista ja niiden tilastotiedoista, joka ilmoitettaisiin Tullille määräaikaan mennessä yhtenä Intrastat-ilmoituksena.

Nykyinen Intrastat-ilmoitusprosessi Yritys X:ssä sisältää useita eri vaiheita, jotka tekevät ilmoittamisesta osaltaan haastavaa sekä työlästä. Jotta mahdollisen ylimääräisen työn määrää saataisiin kontrolloitua ja vähennettyä, tulisi toimeksiantajayrityksen kartoittaa koko Intrastat-prosessinsa alusta loppuun. Ilmoitusprosessin kartoittaminen auttaisi tunnistamaan ne työvaiheet, jotka ovat mahdollisesti ylimääräisiä tai kaipaavat kehitystä. Ehdotus yksinkertaisemmasta ja vähemmän työvaiheita sisältävästä Intrastat-ilmoitusprosessista on esiteltyä kuviossa 5 (Kuvio 5).

Kuvio 5. Yksinkertaistettu Intrastat-ilmoitusprosessi

Verrattaessa kuvioon 2 yksinkertaistettu ilmoitusprosessi sisältää vähemmän eri työllistäviä vaiheita (Kuvio 2; Kuvio 5). Saadakseen ilmoitusprosessistaan yksinkertaisemman Yritys X:ssä voitaisiin tehdä Intrastat-ilmoitusprosessiinsa järjestelmällisiä muutoksia, jolloin ilmoituskuukauden Intrastat-tiedot saataisiin samalle raportille. Raportti olisi saatava muotoon, joka koostaa kaikki EU-tavaratoimituksien laskut yhdellä kerralla aineistoon, eikä erikseen tehtävä aineistojen vertailu olisi enää välttämätöntä. Näin ei myöskään erikseen tarvitsisi sekä Step 1:n sekä Step 2:n aineistoa, vaan yksi riittäisi. Tämä aineistojen vähentäminen vähentäisi logistiikkaosaston lisäksi myös talousosaston Intrastat-ilmoittamiseen käytettävää työn määrää.

CN-nimikeisiin tulee vuosittain joitakin Tullin ilmoittamia muutoksia. Tämän takia CN-nimikkeet tulisi päivittää myös SAP-toiminnanohjausjärjestelmään säännöllisin väliajoin, jotta nimikkeet olisivat ajantasaisia ja paikkansapitäviä. Lisäksi nimikkeiden päivittämiseen tulisi valita henkilö, jolla olisi tarpeeksi asiantuntijuutta ja tarvittavat pohjatiedot nimikkeiden päivittämiseen. Tämä CN-nimikkeiden säännöllinen päivittäminen pienentäisi CN-nimikkeiden virheellisyyttä myöhemmin Intrastat-ilmoitusprosessissa ja vähentäisi nimikkeiden korjaamiseen käytettyä aikaa.

Virheitä, jotka perustuvat organisaation epätietoisuuteen Intrastatista, tulisi vähentää. Virheiden ennakointiseksi ja niiden vähentämiseksi tulisi toimeksiantajayrityksessä järjestää tarvittavaa koulutusta Intrastatista ja organisaation työtavoista Intrastat-ilmoittamisessa. Intrastat-ilmoittamisen helpottamiseksi voisi ilmoitusprosessista laatia työohjeen, joka helpottaisi ilmoitusprosessia. Lisäksi huollettavien laitteiden Intrastat-ilmoitukseen ilmoitettavan arvon määrittämisen osalta tulisi laatia erillinen työohje, joka vastaisi myös Tullin Intrastat-ohjeistusta. Selkeillä työohjeilla voitaisiin vähentää virheitä sekä epäkohtia Intrastat-ilmoittamisessa huoltolaitteiden osalta. Sekä sisäisellä koulutuksella että työohjeilla saataisiin Intrastat-osaamista ja -tietoisuutta laajennettua organisaatiossa. Nämä tekijät ovat avainasemassa Intrastat-ilmoitusprosessin kehittämisessä.

Toimeksiantajayrityksen toiminnan parantamisen varmistamiseksi voisi Yritys X:n Intrastat-ilmoitusprosessista tehdä jatkotutkimuksen, joka pohjautuisi tämän opinnäytetyön tutkimukselliseen osuuteen. Jatkotutkimuksella voitaisiin selvittää, miten Intrastat-ilmoitusprosessin kartoittaminen ja tietoisuuden lisääminen Intrastatista on vaikuttanut organisaation Intrastat-ilmoitusprosessiin sekä sen sujuvuuteen.

7 Yhteenveto

Euroopan unionin sisäkaupan tilastointi eli Intrastat-ilmoittamien on pakollista kaikille arvonnalisäverovelvollisille sisäkauppaa harjoittaville yrityksille, jotka ylittävät vuosittain määritellyn Intrastat-ilmoittamisen kynnysarvon (Tulli c). Vuonna 2021 Intrastat-ilmoittamiseen tulee vuosimuutoksia, jotka ilmoitusvelvollisien yritysten tulisi ottaa toiminnassaan huomioon. Vuosimuutokset tuovat muutoksia Intrastat-ilmoitukselle kerättävään tietoon, ilmoitustapoihin ja CN-nimikkeisiin. (Tulli b.)

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli kartoittaa Yritys X:n Intrastat-ilmoitusprosessi kokonaisuutena ja alustaa vuoden 2021 Intrastat-vuosimuutoksia, jotka tulevat voimaan vuoden 2021 aikana sekä vuoden 2022 alussa. Opinnäytetyön aihe rajattiin koskeväksi viennin Intrastatia sekä toimeksiantajayrityksen logistiikkaosaston varaosapuolta.

Opinnäytetyön teoreettinen osuus käsitteli laajasti Intrastat-ilmoittamista ja sen taustoja kuten EU:n sisäkauppaa. Lisäksi teoreettisessa osuudessa tarkasteltiin kansainvälisen kaupan yleisiä käsitteitä. Nämä käsitteet tukivat opinnäytetyön aihetta.

Opinnäytetyön kvalitatiivisen tutkimuksen menetelmänä käytettiin teemahaastattelua, johon osallistui neljä Yritys X:n työntekijää. Haastatellut työntekijät työskentelevät Intrastat-ilmoittamisen parissa. Haastatteluun osallistuneet työntekijät edustivat sekä logistiikka- että talousosastoa. Näin saatiin tutkimukseen laajempaa näkökulmaa Intrastat-ilmoittamiseen. Haastattelujen avulla selvitettiin toimeksiantajayrityksen Intrastat-ilmoitusprosessi, sen vaiheet alusta loppuun, prosessin ongelmat ja epäkohdat sekä vuosimuutoksien 2021 mahdollinen vaikutus toimeksiantajayritykseen.

Tutkimusaineiston pohjalta ilmeni, että Intrastat-ilmoitusprosessista tekee haastavaa organisaation epätietoisuus Intrastat-ilmoittamisesta, tilausyötyvirheet sekä moniosainen prosessi. Nämä aiheuttavat Intrastatin tekijöille ylimääräistä työtä, jotka hidastavat ilmoitusprosessia. Lisäksi kävi ilmi, että työvastuu Intrastat-ilmoittamisesta ei jakaudu logistiikkaosaston varaosapuolella tasaisesti vaan ilmoittamisesta aiheutuva työ kuuluu tällä hetkellä vain kahdelle vakituiselle työntekijälle viidestä.

Työn tutkimuksen perusteella vuoden 2021 Intrastat-vuosimuutokset eivät tule aiheuttamaan toimeksiantajayritykselle merkittäviä muutoksia Intrastat-ilmoitusprosessiin. Muutokset, kuten ilmoitukselle lisättävät uudet pakolliset tiedot (vastaanottajan VAT-tunnus sekä alkuperämaa) saadaan osaksi ilmoitusprosessia tekemällä järjestelmällisiä muutoksia SAP:iin. Brexit aiheutti Intrastat-ilmoittamisessa vuoden 2021 alussa haasteita, mutta haasteet saatiin ratkaistua järjestelmällisillä toimilla. Lisäksi EDI-ilmoittamisen käytön

päättymisen ilmoitusmuotona ei tule koskemaan Yritys X:ää, sillä yrityksessä on käytössä eri ilmoitustapa, Intrastat-ilmoituspalvelu.

Kehitysehdotuksiksi tutkimusaineiston pohjalta Yritys X:lle muodostui ilmoitusprosessin kartoittaminen, työhöjeen laatiminen, sisäinen koulutus, ilmoitusprosessin yksinkertaistaminen ja työvastuun jakaminen useammalle työntekijälle. Näiden ehdotuksien avulla saataisiin ilmoitusprosessista selkeämpi ja ilmoittamisen vastuu jaettua logistiikkaosastolla tasaisemmin. Lisäksi Intrastat-ilmoitusprosessi ja sen eri työvaiheet on helpompi perehdyttää jatkossa myös uusille työntekijöille, kun epäkohtia ja ongelmia on pyritty korjaamaan. Kehitysehdotuksia hyödyntäen Intrastat-ilmoitusprosessista saataisiin sujuvampi ja virheiden mahdollisuutta vähennettyä.

Lähteet

Arvonlisäverolaki. 1501/1993. Viitattu 22.4.2021. Saatavissa <https://finlex.fi/fi/laki/alkup/1993/19931501#Pidp447541792>

Elinkeinoelämän keskusliitto. 2020. Ulkomaankauppa. Viitattu 17.5.2021. Saatavissa <https://ek.fi/tutkittua-tietoa/tietoa-suomen-taloudesta/ulkomaankauppa/>

Eskola, J. & Suoranta, J. 1998. Johdatus laadulliseen tutkimukseen. Tampere: Vastapaino.

EUR-Lex. Viitattu 31.3.2021. Saatavissa <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A02004R0638-20140717>

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus N:o 638/2004. Viitattu 17.5.2021. Saatavissa <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:32004R0638&qid=1621238277619&from=FI>

Euroopan unioni. Kauppa. Viitattu 6.4.2021. Saatavissa https://europa.eu/european-union/topics/trade_fi

Euroopan unionin julkaisutoimisto. 2019. DG Trade statistical guide. Viitattu 17.5.2021. Saatavissa <https://op.europa.eu/fi/publication-detail/-/publication/2f189e99-b1aa-11e9-9d01-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/>

European Commission a. The EU market. Viitattu 6.4.2021. Saatavissa <https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/content/eu-market-0>

European Commission b. The Combined Nomenclature. Viitattu 20.4.2021. Saatavissa https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/calculation-customs-duties/what-is-common-customs-tariff/combined-nomenclature_en

European union. Easy to read – The European Union. Viitattu 19.5.2021. Saatavilla https://europa.eu/european-union/about-eu/easy-to-read_en

Eurostat a. Intra-EU trade in goods – main features. Viitattu 16.4.2021. Saatavissa https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Intra-EU_trade_in_goods_-_main_features#Intra-EU_trade_in_goods_compared_with_extra-EU_trade_in_goods

Eurostat b. Intra-EU trade – exchange of micro-data. Viitattu 21.4.2021. Saatavissa https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Intra-EU_trade_-_exchange_of_micro-data#Intrastat_.E2.80.93_system_for_collecting_data_on_intra-EU_trade_in_goods

Eurostat. 2018. National requirements for the Intrastat system. Viitattu 30.4.2021. Saatavissa <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/3859598/8512202/KS-07-17-102-EN-N.pdf/736c4a50-c240-4144-b087-4fa6aece8ee0?t=1513331936000>

Logistiikan maailma a. Yhteisökauppa eli sisäkauppa. Viitattu 17.2.2021. Saatavissa <https://www.logistiikanmaailma.fi/kauppa-tullaus/yhteisokauppa-eli-sisakauppa/>

Logistiikan maailma b. Tilastointi. Viitattu 2.3.2021. Saatavissa <https://www.logistiikanmaailma.fi/kauppa-tullaus/yhteisokauppa-eli-sisakauppa/tilastointi/>

OWS Finland. 2015. Mikä on EDI/OVT? Viitattu 18.5.2021. Saatavissa <https://www.ows.fi/ows-blogi/mika-on-edi-ovt>

Ritvanen, V., Inkiläinen, A., von Bell, A. & Santala, J. 2011. Logistiikan ja toimitusketjun hallinnan perusteet. Saarijärvi: Suomen Osto- ja Logistiikkayhdistys LOGY ry

Saaranen-Kauppinen, A. & Puusniekka, A. 2006a. Teemoittelu. KvaliMOTV – Menetelmäopetuksen tietovaranto. Viitattu 18.5.2021. Saatavissa https://www.fsd.tuni.fi/menetelmaopetus/kvali/L7_3_4.html

Saaranen-Kauppinen, A. & Puusniekka, A. 2006b. Tutkimuksen luotettavuus ja arviointi. KvaliMOTV – Menetelmäopetuksen tietovaranto. Viitattu 13.5.2021. Saatavissa https://www.fsd.tuni.fi/menetelmaopetus/kvali/L3_3.html

SAP. What is SAP? Viitattu 3.5.2021. Saatavissa <https://www.sap.com/finland/about/company/what-is-sap.html>

Suomi.fi. Tulli. Viitattu 13.4.2021. Saatavissa <https://www.suomi.fi/organisaatio/tulli/52326058-8510-458c-99ee-49b5f1a16b9e>

Teknologiateollisuus. 2020a. Teknologiateollisuus on Suomen suurin vientiala – koostuu viidestä päätoimialasta. Viitattu 19.5.2021. Saatavissa <https://teknologiateollisuus.fi/fi/talous-ja-toimiala/teknologiateollisuus-suomen-suurin-vientiala-koostuu-viidesta-paatoimi-alasta>

Teknologiateollisuus. 2020b. Viisi päätoimialaa. Viitattu 19.5.2021. Saatavissa <https://teknologiateollisuus.fi/fi/talous-ja-toimiala/toimiala/viisi-paatoimialaa>

Teollisuusliitto. Teknologiateollisuus (metalliteollisuus). Viitattu 19.5.2021. Saatavissa <https://www.teollisuusliitto.fi/tyoelama/tyoehtosopimukset/teknologiasectori/teknologiateollisuus/>

Tilastokeskus a. Käsitteet. Kvalitatiivinen tutkimus. Viitattu 16.04.2021. Saatavissa https://www.stat.fi/meta/kas/kvalit_tutkimus.html

Tilastokeskus b. Validiteetti. Viitattu 10.5.2021. Saatavissa <https://www.stat.fi/meta/kas/validiteetti.html>

Tilastokeskus c. Alkuperämaa. Viitattu 20.5.2021. Saatavissa <https://www.stat.fi/meta/kas/alkuperamaa.html>

Tilastokeskus. 2021. Kauppa. Viitattu 10.5.2021. Saatavissa https://www.tilastokeskus.fi/tup/suoluk/suoluk_kotimaankauppa.html#Tuonti%20ja%20vienti%20tuoteluokittain

Tukes. 2017. Pakkauksen paino vähennettävä tuotteen painosta. Viitattu 19.4.2021. Saatavissa <https://tukes.fi/-/pakkauksen-paino-on-vahennettava-tuotteen-painos-1#a73a8498>

Tulli 2021d. Tavaraviennin arvo lasku 11,9 prosenttia vuonna 2020. Viitattu 18.5.2021. Saatavissa [https://tulli.fi/documents/2912305/3437550/Vuosijulkaisu+2020+\(ennakkotiedot\).pdf/1fadaf2b-02be-8229-9593-880f9445a978/Vuosijulkaisu+2020+\(ennakkotiedot\).pdf?t=1612536250923](https://tulli.fi/documents/2912305/3437550/Vuosijulkaisu+2020+(ennakkotiedot).pdf/1fadaf2b-02be-8229-9593-880f9445a978/Vuosijulkaisu+2020+(ennakkotiedot).pdf?t=1612536250923)

Tulli a. Miksi Intrastat-tietoja kerätään? Viitattu 17.2.2021. Saatavissa <https://tulli.fi/intrastat/miksi-intrastat-tietoja-kerataan>

Tulli b. Vuosimuutokset. Viitattu 17.2.2021. Saatavissa <https://tulli.fi/intrastat/vuosimuutokset>

Tulli c. Kuka on Intrastat-tietojen ilmoittaja? Viitattu 22.2.2021. Saatavissa <https://tulli.fi/intrastat/kuka-on-intrastat-tietojen-ilmoittaja>

Tulli d. Brexit yrityksille. Viitattu 24.2.2021. Saatavissa <https://tulli.fi/yritysasiakkaat/brexit>

Tulli e. Tullinimikkeet. Viitattu 24.2.2021. Saatavissa <https://tulli.fi/yritysasiakkaat/tullinimikkeet/mika-on-tullinimike>

Tulli f. Kolmikantakauppa. Viitattu 3.2.2021. Saatavissa <https://tulli.fi/intrastat/kolmikantakauppa>

Tulli g. Sisäinen jalostus. Viitattu 6.4.2021. Saatavissa <https://tulli.fi/yritysasiakkaat/tuonti/sisainen-jalostus>

Tulli h. Tullilainsäädäntö. Viitattu 13.4.2021. Saatavissa <https://tulli.fi/tietoa-tullista/tullin-toiminta/tullilainsaadanto>

Tulli i. Tietojen korjaus. Viitattu 13.4.2021. Saatavissa <https://tulli.fi/intrastat/tietojen-korjaus>

Tulli j. Ilmoituskohtaiset tiedot. Viitattu 19.4.2021. Saatavissa <https://tulli.fi/intrastat/ilmoituskohtaiset-tiedot>

Tulli k. Miten annan Intrastat-ilmoituksen? Viitattu 19.4.2021. Saatavissa <https://tulli.fi/intrastat/miten-annan-intrastat-ilmoituksen>

Tulli l. Kauppatapahtuman luonne. Viitattu 20.4.2021. Saatavissa <https://tulli.fi/intrastat/kauppatapahtuman-luonne>

Tulli m. Brexit yrityksille. Viitattu 18.5.2021. Saatavissa <https://tulli.fi/yritysassiakkaat/brexit>

Tulli n. Nimikkeistöjen käyttötarkoitukset. Viitattu 20.4.2021. Saatavissa <https://tulli.fi/yritysassiakkaat/tullinimikkeet/nimikkeistojen-kayttotarkoitukset>

Tulli o. Tavarän yleinen alkuperä. Viitattu 20.5.2021. Saatavissa <https://tulli.fi/yritysassiakkaat/tuonti/tavarän-yleinen-alkupera1>

Tulli. 2017. Intrastat Suomessa 2017. Viitattu 22.2.2021. Saatavissa <https://tulli.fi/documents/2912305/3324615/Intrastat-opas%202017/9e7b8ce8-7cff-4fe5-bb5c-0ef7f2f94ea1?version=1.1>

Tulli. 2021a. Intrastat-ilmoituspalvelun täyttöohjeet. Viitattu 19.4.2021. Saatavissa <https://tulli.fi/documents/2912305/3324615/Intrastat-ilmoituspalvelun%20%C3%A4ytt%C3%B6hjeet/a53a317d-a586-4079-b020-7d08a22d5079/Intrastat-ilmoituspalvelun%20%C3%A4ytt%C3%B6hjeet.pdf?version=1.15>

Tulli. 2021b. Intrastat perusteet tutuksi. Koulutus 21.4.2021

Tulli. 2021c. Kuvioita Suomen ulkomaankaupasta 2020. Viitattu 18.5.2021. Saatavissa <https://tulli.fi/documents/2912305/3439475/Kuvioita%20Suomen%20ulkomaankaupasta%202020/34d76da6-523f-4ccf-6755-075cbc68d71b/Kuvioita%20Suomen%20ulkomaankaupasta%202020.pdf?version=1.19>

Verohallinto. Arvolisäverotunnisteen tarkistus. Viitattu 13.4.2021. Saatavissa <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/verot-ja-maksut/arvonlisaverotus/ulkomaankauppa/arvonlisaverotunniste/>

Visma. Arvolisäverotunniste – Mikä on arvolisäverotunniste? Viitattu 13.4.2021. Saatavissa <https://www.visma.fi/epasseli/kirjanpidon-sanakirja/a/arvonlisaverotunniste/>

World Customs Organization. What is the Harmonized System (HS)? Viitattu 6.4.2021. Saatavissa <http://www.wcoomd.org/en/topics/nomenclature/overview/what-is-the-harmonized-system.aspx>

Liite 1

Haastattelukysymykset

1. Millainen koko Intrastat-ilmoitusprosessi on alusta loppuun?
  - Miten aineisto Intrastat-ilmoitukseen kerätään?
  - Mitä eri vaiheita ilmoittamiseen kuuluu?
2. Miten vastuu Intrastat-ilmoittamisesta jakautuu logistiikkaosastolla?
3. Miltä osin Intrastat-ilmoittamisessa ollaan yhteydessä muihin osastoihin?
4. Millaisia ongelmia ja epäkohtia ilmoittamiseen liittyy tällä hetkellä?
5. Millaisilla keinoilla ongelmia ja epäkohtia voitaisiin ratkaista?
6. Miten vuosimuutokset 2021 tulevat mahdollisesti vaikuttamaan ilmoitusprosessiin?
7. Ovatko aikaisemmat Intrastat-muutokset vaikuttaneet ilmoitusprosessiin?